

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-banásos papírral egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyúlteret óra 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, február 17.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérólk: Városi villamos telepet!
- Irtá: Szeberényi Tibor.
- A munkásbiztosítást megszavazták.
- Külföldi újságírók a németbogsáni választáson.
- A kellemetlen ember.
- Bajok egy aradi egyesületben.
- Részrehajlással vádolt bíró.
- Az eszményi férj.
- Miért magy Andrassy?
- Schwartzert tanár Aradon.
- A csavargó utitárs.
- Kuropatkin leleplez.
- Aktuális emberek.
- Halálos baleset az aradi állomáson.
- A főispán a kormány tagjainál.
- Vihar a Ház ülésén.
- Garducci meghalt.
- Nessi Pált elítélték.

Városi villamos telepet!

Irtá: Szeberényi Tibor,
a békéscsabai villamosművek igazgatója.
Békéscsaba, február 16.

Az Aradi Közlöny több ízben hírül adta, hogy az aradi villamos részvénytársaságnak villamos áramot szolgáltató kizárólagossági joga ez évi február hó folyamán megszűnt.

Evvel párhuzamosan az aradi lapok azt is újságolták, hogy vagy az aradi Lloyd-társulat vagy az Aradi közuti vasut óhajtott koncessziót kérni a várostól villamos vezetékek elhelyezésére.

Önkéntelenül is felmerül — ezen híreket olvasva — annak kérdése, *miért nem létesít Arad városa maga egy új villamos telepet?*

Véleményem szerint a város nagyságából, forgalmából és a jelenlegi telep gyenge megterheléséből következőleg, egy villamos telep Aradon mindenesetre kifizetné magát, különösen a városnak, mert mint azt alább kifejttem óhajtom, egy ilyen telep nemcsak közvetlen haszonnal rendelkezik, de van annak igen fontos közgazdasági haszna is.

A rentabilitás kérdésénél az új telepet szemben találjuk a régi villamos telepet és a gázgyárat.

Ami a már meglevő teleppel való versenyt illeti, a városi villamos mű az áramot sokkal olcsóbban adhatná s ez esetben a régi telep vagy ragaszkodik jelenlegi egységáraihoz s akkor fogyasztói egy részét elveszti, vagy leszáll ő is az egységárral, a mi csak ismét a város közönségének szolgálhat javára.

A mostani villamos telep éjjel-nappali üzemre nem rendezkedhetik be, mert egyfázisú váltakozó áramra van felszerelve, mely rendszer motorikus célokra abszolúte nem alkalmas. Már pedig az éjjel-nappali folytonos üzem a gázgyárral való versenyben egy villamos műnek elengedhetetlen kelléke, mert hiszen a gázgyár is folytonos üzemet tart fenn, azaz éjjel-nappal 24 órán át szolgáltat gázt.

Ami az új villamos-telepnek a gázgyárral való versenyt illeti, azt hiszem, Aradon úgy a gázgyár, mint egy új villamos-telep megtalálná a maga számadását.

Véleményem szerint az új telepnek nem

annyira a világításra, mint inkább *erőátviteli célokra* kellene a főszúlyt helyezni.

Az olcsó motorikus erő vagyis az elektromos áramnak olcsó egységárban szolgáltatása a leghathatósabb ipari szubvenció. Arad fejlettebb iparral bíró város, hol az ilyen ipart segítő mű létesítése a legnagyobb közgazdasági előnyököt rejti magában, — mely eddig sajnos, kiaknázatlanul hevert — s mely közgazdasági hasznot a város közönségének figyelmen kívül hagynia alig lehet.

Az ily módon létesített városi erőátviteli és világítási telep legelőnyösebben láthatná el *ugy a közuti vasut, mint a vízművek erőszükségletét is*. Legyen szabad e tekintetben a Nagyvárad város közönsége tulajdonát képező villamos műre hivatkozni, mely úgy a közuti vasut, mely ott csak úgy, mint Aradon, magánkézben van, valamint a városi vízműhöz szükséges elektromos energiát szolgáltatja, oly áron, hogy ezáltal tetemes megtakarítások éretnek el.

Megemlítem Győr város villamos művét is, mely csaknem tisztán erőátviteli célokra épült s mely mű a városi üzemek u. m. vízmű, vágóhid, csatornázási telep és öntözés céljaira több mint 400 lóerőnyi erőt ad le.

Hogy az erőátviteli üzem mellett tetemes világítási terhelése is volna Arad város villamos művének, az kétségtelen. Mert az elektromos világítás Aradon még korántsem örvend az őt megillető elterjedtségnek, mire nézve felemlítem, hogy az 1906 ik évi statisztika alapján Aradon

A hétről.

A színügyérek.

Öles botjával ha kiáll a Perge
S a színházon kigyul a pille mind;
A habitűeknek szapora serge
A szinlapokra kíváncsin tekint;
Suhannak a belépők, a fehérek,
S az orkeszter mind nyughatatlanabb,
A színügyérnek
Akkor kezdődik igazán a nap.

Mint trónusára a dalai láma,
Akként vonul a páholyba ő;
Ő tőle függ: az operet, a dráma,
Hogy elbukik, vagy új műsorra jó.
Őt nézi mind, ki nem fizet, s ki bérel,
Tetszés derül-e arcizma jegén?
A színügyérrel
Szemben egy herceg is kicsiny legény.

Mint alkonyég, mit fellegek boritnak
Olyan fenséges arca, homloka:
Vizsgálja: abban, a mit domboritnak
A dombor-nak meg van kellő foka?
Nem sok az arcekon a masztiksz-kéreg
S nem hallik-e a sugónak nesze?

A színügyérnek
Csak akkor hajlik tapsra a keze.

Pedig ott, túl a rácson, a rivaldán,
Az őtapsa a nap, a fény, a méz;
Láz fut végig Trisztánon és Izoldán
Ha gukkerével egy-másikra néz.
Azt várja mind, hogy tapsoljon, dicsérjen,
Ajkon, szemekben ez a vágy lobog,
S a színügyéren
A primadonna mosolya se fog.

S mikor leszáll a kárpit, nyöszörögve,
S az orkeszter egy búsat köz-zenéz,
A színügyér a kicsi öltözőkbe
Egy cigarettre, trécs-szóra benéz.
Az ismerőseit eszi a méreg,
Hogy neki enged a tilos kilincs, —
A színügyérnek
Megtiltva abszolúte semmi sincs.

A homlokáról a szubret, a naiva
Simitják el a gond-ásott redőt,
S fürösztli minden jóba, tejbe-vajba,
Az áldozatkész karszemélyzet őt.
Vászon-erdőkben idillek se gyérek,
A felvonásköz így jobban perog —
A színügyérek,
A színügyérek is csak emberek.

És eljár néha színügyi ülésre
Az unalom szelid óráiban,
Elmondja rendre: ezt, azt vette észre,
Az ánszánbl-nak fogyatéka van,
A díszletek egy fa-batkát se érnek,
S a színházban gyilkos a léghuzat —
A színügyérnek
Elégedettnek lenni nem szabad.

A színügyénnél is rosszul van beosztva,
A jónak, hogy sok aspiránsa van;
Eddig tizenkettőnek volt a kosztja
S eztán osztóznak rajt tizenhatan.
Tizenhatan? A páholyba se fér el,
A direktor mit is csinál vele?
Csak színügyérrel
Leszen tele a nézőtér fele.

Ne vágyj utána, Hitközség Zsigája,
A jövendőt előre látni már:
A szaporításnak rohanó árja
Ennél a számnál, meglásd, meg nem áll.
Év-évre egyre több helyet szorítanak
Ha belevágyik megint pár fiu,
S így szaporítanak,
— Mig színügyér lesz mind, ki nagykorú.

Forgács.

be volt kapcsolva 10 ezer magán izzólámpa s ugyanakkor a nagyváradi villamos műhöz 26 ezer magán izzólámpa volt kapcsolva. Arad lakosainak száma 62 ezer, Nagyváradé 55 ezer. Tehát dacára annak, hogy Nagyvárad lakossága jóval csekélyebb, két és félszer annyi izzólámpa volt a nagyváradi, mint az aradi villamos műhöz kapcsolva.

Véleményem szerint tehát ezt a kérdést Arad városának beható — de azért természetesen nem beláthatatlan időig tartó — tanulmányozásnak kellene alávetnie s amennyiben az egybeállított adatok kedvezőek: létesítsen maga a város egy villamos művet, mely úgy világítási, mint motorikus célokra az áramot a lehető legolcsóbb árban szolgáltatassa a város közönségének.

Az elektromos áram előállításai és értékesítési viszonyai mai nap már csaknem fillérekre menő pontossággal előre kiszámíthatók, úgy, hogy a létesítéssel a várost semmiféle anyagi károsodás nem érheti.

A munkásbiztosítást megszavazták

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 16.

A Ház ma folytatta a munkásbiztosítási törvényjavaslat tárgyalását s az ülés végén általánosságban megszavazták a javaslatot. Az üléssteremben unalmas szónokok szavalnak s a hangulat is unalmas. Annál elevebb az élet künn a folyosón. Itt a képviselők nagy csoportokba verődve tárgyalják a pauszidolgokat és csodálkozással beszélnek róla, hogy Rakovszky István a délelőtti folyamán még nem provokálta Méray-Horváthot, aki pimasz lájdnándak nevezte őt.

Az interpellációs könyvbe Szmeccsányi György, Szász József és Novák Dániel jegyezték be interpellációkat. Ezeket fél két órára tűzte ki az elnök.

(Violinális javaslatok.)

Az ülést pontban 10 órakor nyitotta meg Návay Lajos elnök. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter

több vicinális törvényjavaslatot és jelentést terjeszt be.

A Ház ezután elhatározta, hogy félkettőkor vagy esetleg a napirend kimerülése után hallgatja meg az interpellációkat.

(A munkásbiztosítás.)

A jegyző: Pescha Miklós!

Felkiáltások: Nincs itt!

A jegyző: Markbreit Gyula!

Felkiáltások: Nincs itt!

A jegyző: Szabó Kálmán!

Szabó Kálmán: A biztosítás által a munkásokra és az iparosokra háramló nagy terheket csak úgy ellensúlyozhatni, ha minél előbb felállítjuk az önálló vámterületet. (Zajos helyeslés.)

Szapannos István: Éljen!

Szabó Kálmán: A törvényjavaslatot általánosságban elfogadja.

Csitáry Béla: Alaposan áttanulmányozta a törvényjavaslatot s úgy találja, hogy benne sérelmet talál a szakképzett munkások. Ezek ugyanis aránylag nem kapnak annyi segítyt, amennyi őket megilleti. Kéri ennek az állapotnak a megszüntetését. A javaslatot elfogadja. (Helyeslés.)

(A szociálisták ellen)

Földes Béla: A munkásbiztosítási javaslatban az ultraizmus elve győzedelmeskedik az erősebb joga és a közömbösség politikája felett. Foglalkozik a szociális kérdéssel és megcáfolja a nemzetköziség elvét. A javaslatot elfogadja. (Helyeslés.)

Veres József: E javaslat megalkotását Kossuth Ferenc érdemének tudja he s ezért üdvözlő Kossuth Lajos fiát, aki a boldogulás útjára viszi a magyar népet. A javaslatot elfogadja. (Helyeslés.)

Pescha Miklós: A kisiparosok érdekeinek szempontjából bírálja a törvényjavaslatot, melyet nagy örömmel elfogad. (Helyeslés.)

Elnök: Az ülést öt percre felfüggeszti.

(A demokraták elfogadják.)

Szünet után Br dy Ernő: Csak azért szóval fel, mert Pető Sándor felszólalása után megtámadták a demokratákat azért, mert ezt a kitűnő javaslatot nem támogatják. Nos, ő kijelenti, hogy elfogadja a törvényjavaslatot, melyben a haladó kor eszméinek érvényesülését látja. (Éljzés.)

Lázár Pál: Az ipari munkások segélyezése annál szükségesebb, mert most remélhetőleg iparunk is lesz. Foglalkozik a társládák kérdésével. A javaslatot elfogadja.

Somogyi Aladár: Támadja a szociáldemokratákat, akik elfogultságukban odáig mennek, hogy még ezt a kitűnő javaslatot sem fogadják el.

desen hordozzák magukban egy ilyen eszme elbukását.

Vannak az életben Raab doktorok, csak ritkán éri őket az a szerencse, hogy sirba temethetik tragédiájukat.

Vannak emberek, akik a Szeretet rajongói. Akik szeretik a virágot, az égi madarat és földi állatot. Akik tengerét a Szeretethez hordozzák magukban és pazarolják azt boldogra, boldogtalanra. És ezek meghalnak úgy, hogy sohasem szerette őket valaki igazán.

Vannak emberek, akik szomjuhozzák a finomságot, a simogató kezeket, a gyöngéd, bársonyos szokat. Akik vágnak a jószágra, mint a napfényre. És ezek meghalnak, de koporsójukra js durván lökdösik a nagy rögeket.

Vannak olyan madarak, amelyek meghalnak, ha elvesztették párjukat. Vannak emberek, akik meghalnak, de még sem találták soha párjukat.

A virágok elhervadnak, ha letörték őket. Vannak nővirágok, akik elhervadnak, mert nem törték le őket.

Vannak olyan emberek, akiknek a lelke tele van széppel, nemessel. Akiknek a lényéletté vált költészet. És ezeknek az embereknek mindennap azon kell gondolkodni, hogy mit eszünk holnap.

Igen, vannak ilyen emberek, akiknek a lelke tele van idealizmussal. Akik mindig-mindig a magasba néznek, akiknek fáj az, hogy a harmat sáros földre hull. Vannak ilyenek, akik megsírják az élet rutságát, akik az ég ké-

(Szavazás.)

Szatmári Mór előadó örvend annak, hogy talán egy fölszóvaló kivételével mindenki elfogadta a javaslatot.

A Ház ezután általánosságban megszavazta a törvényjavaslatot és a részletes tárgyalást hétfőre halasztotta

Ezután áttértek az interpellációkra, amelyekről lapunk más helyén tudósítunk.

Külföldi ujságírók

a németbogsáni választáson.

(Milano, Bécs, Berlin.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 16.

A *Corriere della Sera*, meg egy sereg bécsi, berlini és kölni ujság munkatársa a héten lement egy kis krassószörénymegyei faluba. Idehaza kisebb jelentőségű eset volt, a mi a nemzetközi sajtó érdeklődését föl tudta kelteni: a németbogsáni választás, amely tudvalevően a nemzetiségi vereségével zárult. A román nemzetiségi klub, amelynek — úgy látszik — a külföldön jó összeköttetései vannak, ki tudta eszközölni, hogy ezek a lapok külön tudósítót küldjenek Bogsánba s színről-szinre nézzenek végig egy magyar választást, amelyen a nemzetiségek jelöltjét leverik.

A németbogsáni választáson a következő külföldi ujságírók voltak jelen: Benedetto de Luca, a milánói „Corriere della Sera” munkatársa, dr. Conrad Rumpf, a bécsi „Deutsche Zeitung”, Hans Puchstein, a „Berliner Deutsche Zeitung” és a „Schlesische Zeitung”, Johan Auerith a bécsi „Reichspost” és a „Kölnische Volkszeitung” munkatársai.

A külföldi ujságírók Bogsánban állandóan a nemzetiségi párti vezérek között voltak s természetesen azok információi alapján szerették adataikat, mert hiszen sem magyarul, sem románul egyik sem tud. A külföldi ujságokban pedig bizonyára színes harctéri tudósítások jelennek meg arról, hogy minő szörnyű atrocitások és presszó kíséretében nyomnak el a sovén magyar földön egy nemzetiségi jelöltet. Pedig azt a magyarországi román lapok is beismerik, hogy a bogsáni kudarcot a románok szervezetlensége okozta, a miben a bánáti románok mögötte vannak az aradiaknak.

A bogsáni választás különben — a mint

Vannak...

Írta: Haraszthy-Szederkényi Anikó.

Vannak titkok, amelyek csak addig maradnak két emberé, amíg az egész világ tudja őket.

Vannak olyan irások, amiket az egész világ olvas. De a sok-sok olvasó közt van egy, aki megérzi, hogy ez az irás neki íródott.

Vannak bánatok, amelyeket sohasem sirnak el, mégis megérzi őket valaki. Vannak könyvek, amelyek befelé hullanak, senkisémet látja őket. Valaki mégis tudja, hogy ezek a könyvek hullnak, egyre hullnak...

Vannak emberek, akik sohasem találkoznak. mégis együtt vannak.

Vannak emberek, akik futva futnak egy álom után és mikor elérték azt, visszafordulnak, anélkül, hogy az álomot átálmodták volna.

Vannak napok, amikor hull a köd, szürke a levegő, temetkezik a napsugár.

Vannak emberek, akik a ködben tragédiákat látnak és majd meghalnak miatta.

Vannak emberek, akik egyre a napfényt szomjuhozzák, akik vágyva-vágyódnak a ragyogó ég és langyos fuvallatok után... És meghalnak anélkül, hogy kisütött volna fejük fölött a nap.

Vannak emberek, akik egy célért egy lapra tették föl egész életüket. Akik prófétaivá szegődtek egy eszmének és mindent föláldoztak ezért. És vannak olyanok, akik csen-

jéért rajonganak és szeretnének hófehér házban lakni, mindig hófehér ruhában járni. U, vannak ilyenek, de ezeknek többnyire szürke darócban kell végigrobotolni az életet.

Vannak emberek, akiket azért üldöznek, mert tudják róluk, hogy gonoszak. De vannak olyan emberek is, akiket ütnek, marnak, kínoznak, pedig egyetlen vétkük, hogy senki sem érte őket.

Vannak emberek, akiket a bírák halálra ítélnék és kivégeznék. De vannak emberek, akiket szintén kivégeznék, pehig sohasem hangzott el halálos ítéletük.

Vannak tavaszok, amelyek őszök és vannak telek, amelyekben tavaszodik. Vannak emberek, akiket a bölcsőtől a sirig hervadás, lombhullás kísért. Akiknek utjában sárga levelek zörögtek mindig. És vannak emberek, akik az ilyen hosszú őszben mindig várták a tavaszt. És mikor utolérte volna őket a virágnylás, akkor meghaltak. Megölte őket az első tavaszos nap.

A mai nap is lombhervasztó nap. Kődök terjengenek és busan, tragikusan húzódnak be ablakomon. Lelkemre feküsznek és úgy érzem, hogy összeroskadok nyomásuk alatt. Keresem a vigasztaló napfényt, de ahonnan várom, Keletről, onnan csak szürkeség, szürkeség gomolyog elő.

Vetem a betűket a fehér lapra. Sorakoznak egymás mellé a fekete betűk, de nem könnyitenek a lelkeimen. Néha árva, didergő veréb kocogtatja meg ablakomat. Fázósan borzolja tollaeskáit és irigykedve néz engemet.

ismeretes — elég anyagot szolgáltatott a külföldi újságíróknak. Letartóztatták Popp Izidor dr. lugosi ügyvédet és Petrovics István dr. nemzetiségi képviselőt. Sztójka Györgyöt, az aradi „Tribuna“ munkatársát is egy fél órára őrizet alá vették, mert nem tudta magát kellően igazolni, de azután szabadlábra helyezték.

Petrovics István dr. t. a nagyzerlenci kerület országgyűlési képviselőjét a temesvári esküdtbíróóság hat havi államfogházra ítélte egy izgatási pörben. Az ítélet jogerőssé vált s a képviselőház föl is függesztette Petrovics mentelmi jogát. Petrovics állítólag február 25-ig kapott halasztást büntetésének megkezdésére, de a választás napján kézbesítették neki a szegedi ügyészség végzését, hogy másnap kezdje meg büntetését. Petrovics azonnal vonatra ült, elutazott Szegedre és megkezdte a büntetését. Popp Izidor lugosi ügyvéd Vermes községben izgatta a román népet, s e miatt tartóztatták le. Másnap reggel aztán a fősolgabíró szabadlábra helyezte.

A kerületben a választás napján, hir szerint, *négy száz csendőr* volt összpontosítva. Egy részük Aradon át tért vissza rendes állomáshelyére és a tegnap éjszakát az aradi rendőrség szobáiban töltötték.

Bajok egy aradi egyesületben.

Az Erzsébetvárosi temetkezési egyesület botránya. — Alapszabályok nélkül. — Szabálytalan pénzkezelés.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 16.

Aradon 1905-ben *Erzsébetvárosi temetkezési egyesület* címen temetkezési vállalat alakult, amelynek tagjai nagyjából a külváros szegényebb néposztályából és városi segélyezettek közül kerültek ki. Az egyesület élén Seres András asztalosmester állott, a pénzkezelést pedig Ignác József csizmadiamester végezte, aki régebben a hatóságilag felosztatott *Rózsafüzér egyesület* elnöke volt. Ignác József, akinek különben is rögeszméje az egyesület-alakítás, abbahagyta rosszul jövedelmező csizmadiamesterségét és megalakította a temetkezési egyesületet.

Engemet... aki irok irásokat, amelyeket egész világ olvas, pedig csak egy embert illetnének meg. Engemet... aki beszélek könytelen bánatokról, szótlán tragédiákról, soha meg nem esett találkozásokról.

Árva veréb, fázós veréb, neked lesz tavaszod. El fog jönni egy langyos szellő, egy világos piros hajnal, egy zöldelő mező, egy harmatos est.

El fog jönni forró tűzü nyár, aranyos kalászengeteg, buja részegítő rózsatenger. El fog jönni madárdaloktól csengő, fülemile szótól zengő, pacsirtaénektől áhitatos nyári alkonyat. Mindez el fog jönni neked.

De hol van az én tavaszom? Hol van az én hajnalom. Hol érik nekem az aranyos kalászerdő? Hol énekel nekem a fülemile?

Sehol... sehol.

... Napnyugaton most napfölkelte van. Nálunk napkeleten áldozik a nap. Szegény napkeletiek, akik megszokták a fényben fürödni, szomorú nektek, hogy sohasem süt rátok az életadó nap...

Én napkeleten lakom. Várom, egyre várom, hogy visszatérne hozzám csak egy bucsuszóra, egy bársonypuha bucsucsókra, az én tüzespiros Napom. Várom, egyre várom. De napkeleten hajnaltájt megint csak szürke az ég alja és arra nyugat felé rózsapírban uszik, lángot sziporkázik. De én várok, mégis csak várok.

Pedig vannak emberek, akik mindig együtt vannak, mégsem találkoznak. És vannak olyanok, akik sohasem találkoznak, mégis együtt vannak...

Az alapszabályokat még 1905-ben egyenesen a belügyminiszterhez terjesztették fel. A miniszteri jóváhagyás mindeztideig nem érkezett le Aradra, az egyesület azonban *alapszabályok nélkül* is működött, míg a múlt héten Seres András elnök feljelentette a városi tanácsnál Ignác Józsefet, hogy *szabálytalanul kezeli az egyesület vagyont*.

A tanács utasítására Kilenyi János főszámvevő és Vizer Aladár számtiszt kimentek az egyesület Demeter-utcai hivatalos helyiségébe és meg akarták vizsgálni a könyveket. Legnagyobb meglepetésükre könyveket nem találtak, hanem ezek helyett papirlapokat mutatott fel Ignác pénztáros. A számvevőség kiküldöttei még egyéb tapasztalatokat is szereztek. Az alapszabályok szerint az egyesület kizárólag ötven éven alóli embereket vehet fel tagokul. A vizsgálat folyamán azonban kiderült, hogy a vezetőség hetven éves embereket is felvett a tagok sorába, ezeknek elhalálozása után pedig az egyesület pénztára nem fizette ki a hozzátartozóknak a temetkezési költségeket és az alapszabályokban megállapított díjat.

A számvevőség az egyesület kezelése körül szerzett tapasztalatokról a mai tanácsülésen számolt be. A jelentés előadta, hogy a vagyonnevelés körül szabálytalanságok történtek és hogy az egyesület jogtalanul működik, mert nincsen alapszabálya. A számvevőség azt javasolta a tanácsnak, írjon fel a belügyminiszterhez, hogy *az egyesületet oszlassa fel*, mert az egyesület szabálytalan vagyonnevelése a tagok vagyoni romlását idézi elő.

A tanács egyelőre még nem döntött érdemileg a dologban, hanem úgy határozott, hogy előbb megvárja a belügyminiszternek az alapszabályok ügyében történő döntését és csak azután teszi meg a további lépéseket.

Részrehajlással vádolt bíró.

Egy ügyvéd rágalmazási pere.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 16.

Többször irtunk már arról a rágalmazási perről, melyet Iritz Mór makói ügyvéd ellen indított Konrád Ernő volt makói albiró, jelenleg gyulai alügyész. Az ügyvéd peres beadványaiban részrehajlással, hivatalos hatalommal való visszaéléssel és okirathamisítással vádolta meg a bírót. Ezzel az ügygyel foglalkozott tegnap a szegedi büntető törvényszék. A tárgyaláson Pókay Elek táblai bíró elnökölt, a vádat Hrabovszky Tihamér kir. alügyész képviselte, Iritz maga védte magát. A tárgyalásra egész sereg tanut idéztek, de kihallgatásukra még nem került a sor. A tegnapi nap az iratok felolvasásával, a vádlottnak és a sértettnek kihallgatásával telt el. Az ügyészség Iritz Mórt a btk. 260. §-ába ütköző és a 270 §. 2. pontja szerint minősülő hivatalból üldözendő rágalmazás vétségével vádolta meg. A vád szerint Molnár Albert felperesnek Vajda Jenő alperes ellen a makói járásbíró előtt folyamatban volt sommás keresetében Iritz Mór az alperest képviselte s ebben a minőségben a szegedi törvényszékhez, mint felebbviteli bírósághoz intézett felebbezésében egyebek közt ezeket írta:

„Kétségen felül áll, hogy a bírónak (Konrádnak) ez az eljárása tisztán és egyedül azon feszült viszonyra vezethető vissza, amely közötté és ellenjegyző ügyvédem (Iritz) közt fennáll s rugója azon *elfogultság*, melyet az eljáró bíró ellenjegyző ügyvédem iránt táplál“.

„Nem szép ugyan és a bírói tekintélyvel

sehogysem egyeztethető össze az, hogy a bíró a perbeli ügyvéd iránt táplált *elfogultságának* a perfelek *érdekének a megkösítésével* ad ki-
fejezést“.

Azt mondja továbbá a felebbezés egy passzusa, hogy a valóság rovására a bíró a tárgyalás jegyzőkönyvében *hamis időpontot* tüntetett fel.

Iritz Mór beismerte, hogy ezeket az állításokat tényleg ő írta. Széleskörű bizonyítást kívánt azonban arra nézve, hogy Konrád bíró nemcsak ebben a perben, hanem más perekben is, így Kardos Izsó dr.-ral való személyes perében, továbbá olyanokban, melyekben ő volt egyik fél képviselője, *részrehajlást tanúsított*.

Konrád Ernő kir. alügyész ezekkel szemben bizonyította, hogy ő minden egyes esetben teljesen szabályszerűen, érdektől menten járt el. Erre nézve előadta, hogy az Iritz által kifogásolt esetekben miként intézkedett.

Az ügyész újabb tanúk beidézését és a tárgyalás elhalasztását kérte. Az elnök a tárgyalást elhalasztotta.

Miért megy Andrassy?

A király és az alkotmánybiztosítékok.

Ürügyet keresnek a távozásra

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 16.

Andrassy Gyula gróf belügyminiszter távozási szándékáról — amelyről sokat beszéltek tegnap a folyosón — hirt adtunk ma. A kormány lapjai vagy cáfolják ezt a hirt, vagy hallgatnak róla, egy koalíciós estilap azonban ma a következő feltűnést keltő részleteket közli *Andrassy lemondási szándékának titkos rugóiról*:

Bécsi levelezőnk meglepő hirt közöl velünk. Arról a komoly háttérről van szó, mely *Andrassy Gyula gróf távozási szándéka* mögött rejlik. Andrassy már két ízben ki akart lépni a kabinetből. Első ízben a *Polónyi-affér* alatt, másodízben most az *aktaügy* alkalmából. Mind a kétszer megcáfolták az idevágó híreket és Andrassy Gyula gróf *mégis menni fog*, vagy pedig ő lesz az, aki miatt végül az *egész kormány be fogja adni lemondását*.

Kicsiny dolgok azok, — írja levelezőnk — melyeket Andrassy Gyula gróf távozásának *ürügyül* fel akart használni; az ő távozási szándékának okai sokkal mélyebben, sokkal komolyabb talajban vannak. *Andrassy Gyula ellentétbe került a koronával*. Egyenesen maga a király foglalt állást Andrassy politikája ellen és ezért akar Andrassy elmenni.

Közismert dolog, hogy a kormány félhivatalosai hónapokon át kürtölték, hogy Andrassy dolgozik az *alkotmánybiztosítékokat* felölélő javaslatokon és hogy ezek a javaslatok mielőbb a Ház elé fognak kerülni. Ezekkel a javaslatokkal akarták megmutatni, hogy a kormány nemcsak a keserű pillanatnak él, hanem gondol a jobb jövőre is és meg akarja erősíteni az alkotmányt arra az esetre, ha a korona és nemzet esetleg ismét szembe kerülnének egymással. Ezek a javaslatok adták volna meg az átmeneti nemzeti kormánynak a nemzeti tartalmat.

Nem tünt fel önöknek, hogy az egész és félhivatalosak hetek óta *teljesen elhallgattak az alkotmánybiztosítékokról*? Pedig ezek a javaslatok elkészültek és míg a korábbi stádiumokban sokat hallottunk a részletek felől, most az egészről nem hallani semmit. A korábbi hírek szerint ezeket a javaslatokat még tavaly akarták tétő alá hozni és most a Ház

foglalkozik minden egyébvel, csak ezekkel nem. Az ok egyszerűen az, hogy a király *Andrássy javaslatától megtagadta az előszankciót.*

A király hajlandó elfogadni az *ujonclét szám emelését* és hozzájárulni az *általános választói jog* törvénybe iktatásához, de különleges alkotmánybiztosítékokhoz nem járul; ezeket nem tartja a paktum integráns részének és nem engedi meg a *kormány*nak *előterjesztését*, legalább abban a formában nem, amelyben *Andrássy* akarta.

És ezzel meg van adva a helyzet kulcsa. A kormány lázas tevékenységet fog kifejteni mindenfelé, hogy elterelje a figyelmet a sokat hirdetett és elmaradt javaslatokról és ha végül kívánni fogják tőle, hogy álljon elő az *ujoncléssel*, mielőtt a nemzetet valahogy megnyugtató, azaz a nemzet megnyugtató szánt alkotmánybiztosítékok megvolnának: a kormány meg fog bukni — *a kiegyezés kérdésében.*

Ez magyarázza meg azt a tényt is, hogy a magyar kormány eredeti szándék ellenére sürgeti a kiegyezést az osztrák huzavonával szemben és ma sokkal merevebb álláspontot foglal el, mint a tárgyalások során. *Andrássyt* is ezzel biztatják és tartják — meddig, nem lehet tudni — a kabinetben hogy mindent el fognak követni, hogy ne keljen bevallottan az alkotmánybiztosítékok miatt mennie és hogy *inkább mennék mind, semhogy őt egyedül menni engednék.*

Ha nem félnének, hogy a lemondás után ismét a káosz jön, máris elmentek volna.

Kuropatkin leleplez.

A betiltott könyv megjelent. — Vád az orosz tábornokok és hercegek ellen. — Mi okozta a vereségeket?

— Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítójától. —

Arad, február 16.

A leleplezések korát éli a világ, úgy látszik, mindenhol az egész földkerekségen. Lelepleznek itt, lelepleznek ott. Mindenki igyekszik valakit leleplezni, még akkor is, ha maga fél a leleplezéstől, sőt akkor annál jobban. Hiszen sok embernek olyan jól esik a maga defektusait, erkölcsi folytonossághiányait mások bemocskolt becsületével eltakarni

Leleplez többek között *Kuropatkin* tábornok, az orosz japán háborúban a szárazföldi hadsereg fővezére is. Három kötetre terjedő könyvével, amelyek nem egyebek, mint memoárok, már régen elkészült. Közre is adta volna az emlékiratokat, de olyan befolyások érvényesültek a cár udvarában, melyek a könyv megjelenését megakadályozták. A cár tehát eltiltotta egykori fővezérének, „Oroszország büszkeségének”, hogy könyvét közreadja. Ez nagyon fájhatott *Kuropatkin*nak, mert a veszített háború egész odiuma ilyenformán ráhárult. Egész Oroszország, sőt az egész világ abban a véleményben volt, hogy az ő ügyetlensége, hadvezéri tehetetlensége s katonai tudásának impotenciája okozta a háború elvesztését.

Ez több, mint amennyit egy önértzetes hadvezér el tud viselni. Akármilyen befolyások érvényesültek is, amelyek a *Kuropatkin*-emlékiratok megjelenését megakadályozták, *Kuropatkin* három kötete mégis megjelent, még pedig a *helsingforsi* könyvpiacra.

Amennyire kivonatosan ösmertetik külföldi lapok a három kötetet, abból azt a konzekvenciát lehet levonni, hogy az orosz hadseregben a tudatlanság, a felületesség, a lelkiismeretlenség dominált mindig és éppen azok, akik hivatva vannak a hadsereget háborúban győzelemre vinni, a legváltóságosabb időben bizo-

nyulnak gyengéknek és minden helyes akcióra képteleneknek. *Kuropatkin Kaulbars* tábornok ellen emeli a legsúlyosabb vádakat; de megvádolja a többi tábornokot is, sőt kiméretlenül leplezi le a *cári család* ama tagjait is, akit résztvettek a háborúban, vagy helyesebben: ott voltak a háború színhelyén.

Hogy leleplezéseinek nagyobb súlya és hittele legyen, végül *leleplezi önmagát is.* Hegyitől-tövíre elmondja a legnagyobb részletességgel, hogy hol, mikor, mily helyzetben, miért követett el hibát a *liaojongi*, a *mukdeni* és egyéb csatákban. Magát sem itéli enyhébben, mint ahogyan megítéli tábornoktársait. De természetesen látszik, hogy amikor saját hibáit leplezi le, mindjárt ott van a védelme is. Meg is magyarázza mindenkinek, akit érdekel, hogy mi vitte rá a hiba elkövetésére.

A cár pedig sóhajtván olvashatja el a három könyvet. Most már tisztában van azzal, hogy tulajdonképpen miéri is vesztette el a háborút. Jobban szeretné ugyan, ha főhadvezére azt magyarázta volna neki, hogy miért nyerte meg a háborút.

Helsingforsból jelentik: *Kuropatkin* tábornoknak az orosz japán háborúra vonatkozó és az orosz kormány által elnyomott történelmi műve itt megjelent. E mű három terjedelmes kötetből áll, amelyek lényegükben a hadjárat három főeseményeivel: a *Liaojang* melletti, a *Saho* melletti és a *mukdeni* csatákkal foglalkozik. A kötetek egyes magasállású nagyobb csapatok vezetésével megbízott tisztek fejelemzetlenségéről, képtelenségéről és féktelenségéről *bámulatos leleplezéseket* tartalmaznak. A mű főleg *Kaulbars* tábornok ellen emel súlyos vádakat és arra hárítja a *Mukden* melletti vereségért a felelősséget. A *mukdeni* vereséget illetőleg nyíltan bevallja, hogy eljárása *Mukden* mellett kifogásolható volt. Az erre vonatkozó táviratban *Kuropatkin* kijelenti, hogy hibát követett el, amennyiben nem helyezett súlyt arra, hogy oly nagy stratégiai tartalékot vonjon össze, aminőt csak lehet. Ha ezt nem tette volna, abban a helyzetben lett volna, hogy *Nogi* tábornok körülzáró mozdulatait két teljes hadtest által megakadályozza.

TÁVIRATOK.

Francia papok a pápához.

Páris, február 16. Római jelentések szerint az a békülékeny szellem, amely a francia kormányval való béke szempontjából tapasztalható volt, részben arra vezetendő vissza, hogy száz meg száz francia lelkész levelet intézett a pápához, amelyek a végleges szakítás szomorú következményeit vázolják. E levelek írói kijelentik, hogy nem fognak semmiképen sem számíthatni a hívők áldozatkészségére. E levelek természetesen mély benyomást gyakoroltak a pápára.

A fekete bandák.

Odessa, február 16. Egy tegnap itt megtartott gyűlésen, amelyen képviselők és választók vettek részt, elhatározták, hogy *Stolypin* miniszterelnököt táviratilag felkérlik, hogy rendeljen el azonnal sürgős intézkedéseket a fekete banda erőszakoskodásai ellen, melyek eddig büntetlenül maradtak.

A japán-amerikai konfliktus.

London, február 16. A *Times* jelenti *Tokió*-ból tegnapi kelettel, hogy ottani mérvadó körökben határozottan tagadják, hogy Japán beleegyezett volna a kaliforniai iskolakérdés bármiféle olyan megoldásába, mely a japán munkások bevándorlásának korlátozásától függ.

Az eszményi férj.

(Wilde-premier a Nemzeti Színházban)

— Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítása. —

Budapest, február 16.

Két, magas színvonalon álló felvonás, amelyben az elmésségek úgy összerolódnak, hogy szinte alig férnek el egymás mellett s szinte eszeveszetten kergetik egymást, vezetibe *Wilde* Oszkár *Az eszményi férfi* című négyfelvonásos színművét. Azután következik két felvonás, amelyben az igazi drámai hatásokat a közönséges színpadi trükkök helyettesítik. A szerző magas piedesztálról száll le s amíg a két első felvonásban könnyedén dobálózott mázsás gondolatokkal s közben olyan tűzijátékokat rendezett és olyan röppentyűket bocsátott a magasba, hogy az ember szinte elkáprázott, addig az utóbbi két felvonásban majdnem mindennapivá, közönségesé, hogy ne mondjuk, banálissá vált.

Látható ebből is, hogy elegendő heterogén elem keveredik össze *Wilde* Oszkár darabjában. Irodalmi és művészi érték dolgában a darab egyik része ellentmond a darab másik részének, mint mikor egy ragyogó, fénylő, színes üveggömbnek árnyékba burkolt másik részét fordítanánk felénk hirtelenül.

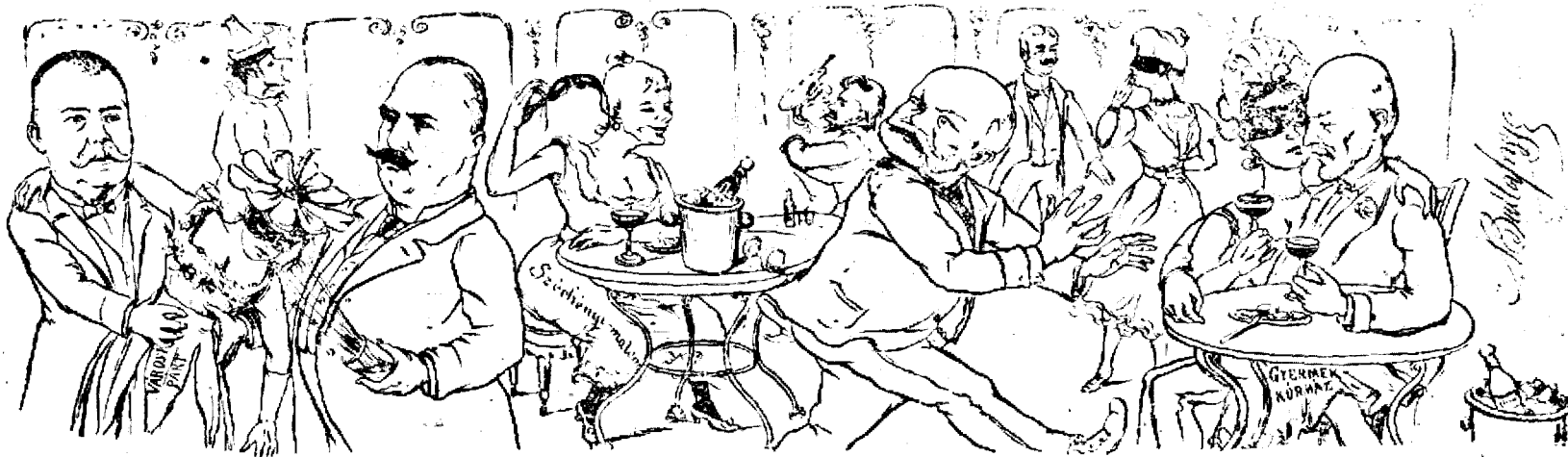
Olyan ellentmondó, olyan paradox minden ebben a darabban! Majdnem olyan ellentmondó és paradox, mint amilyen volt *Wilde* Oszkár egész élete. Sorsa megindító, szánalomraméltó volt. Nagy képességekkel, igazi zsenialitással megáldva lépett az írói pályára, ahol sikert siker után ért el. S mikor pályájának ugyszólván zenitjén állt, hirtelen lebukott a diadólás magaslatáról s belekerült a csunya bűn pályába. Angliából, miután börtönből került ki, menekülnie kellett, mert a társaság kiközösítette s megvetette. Szomorúan, megtörve, megtépve és megsemmisülve halt meg *Páris*-ban. Művei odahaza indexre kerültek. Nevét sem említik már: darabjait eltemették. Dicsőség és gyalázat, káprázatos tehetség és bűnös hajlam kísérték mindig földi útján. Olyan volt az élete, mint amilyené az arany válik, ha a sárba kerül és ott bemocskolódik.

Az eszményi férfi című színművében az ellentéte is ilyen ellentmondók, ha nem is oly roppant mértékben. A harmadik felvonás — mint említettük — színpadi trükkön alapszik, a negyedik csak toldás-foldás-ragasztás és minden tekintetben felesleges. Az egész színdarab fundamentuma pedig egy nagy gondolat: egy férjet majdnem tönkretesz az, hogy felesége eszményi embernek tartja, ahelyett, hogy hibáival együtt szeretné. Azt hiszi a nő, hogy férje a megtestesült tökéletesség. Pedig ez az ember ifju korában bünt követett el: pénzért hivatalos titkot árult el. Egy kalandornőnek bizonyítékai is vannak az eszményi férj bűnösségéről s a bizonyítékokkal zsarolja és egy másik becstelenségbe akarja belekergetni. A trükk ott kezdődik, hogy a férj barátja fufangos módon, a véletlen kedvezése folytán elcsalja a kalandornő kezéből a oizonyítékot. S mikor már minden rendben van, akkor még egy negyedik felvonást is ragaszt a darabhoz a szerző, de ez már teljesen és tökéletesen fölösleges.

Akármilyen értékkülönbség van is a darab első és második része közt, mégis mindig érdekes és lebilincselő. A dialogus pedig még a negyedik felvonásban is szípközöző, és fordulat. Valószínűnek tartjuk, hogy a közönség érdeklődése hosszab életet biztosít majd a darabnak a színpadon.

k. l.

A maszkabál.

A maszkabál, a maszkabál!
Lehet mulatni ottan.
És gyönyörködni is lehet
A szánalmas kis kokottban.

A maszkabál, a maszkabál,
A vigság ott kiárad,
És láthatsz ott duhaj legényt
És agg családapákat.

A maszkabál, a maszkabál!
Ott pezsgő foly patakka,
És egy kiváló hölgy mulat,
Derék Steiner Jakabbal.

A maszkabál, a maszkabál!
Tömerdek ott a maszka.
És az istenke tudja csak,
Hogy mi van még alatta.

A maszkabál, a maszkabál!
Megerthető szokás ott,
Hogy egyformán gonoszcodik
A jó fiu, s a vásott.

A maszkabál, a maszkabál!
Ha jó éjjeli óra,
Az álarc levetődik ott
Az első röpke szóra.

A maszkabál, a maszkabál
Illuziók tanyája!
Ki véli, hogy tündért ölel,
Kitel egy vén banyára.

És, amint fentebb látható,
Egy fényes maszkabalon
Még a mi kézzelfogható,
Az is csak tünde áom!

Carducci meghalt.

Olaszország gyásza.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 16.

Néhány hónapja csak, hogy Carducci, a nagy olasz költő megkapta a Nobel-díjat hatalmas, hódító költészete elismeréséül. Ma pedig egy táviratunk jelenti, hogy Carducci meghalt. Amíg élt, lángoló verseivel az emberi szabadságjogok dalnoka volt. A legviharzóbb szenvedélyt izzott a verseiben és mégis azt a díjat ítelték oda neki, amelyet azoknak szántak, akik a legnagyobb szolgálatot tették az — örök béke ügyének. Elérte hát az elismerés legnagyobb fokát, amit kortársai nyujthattak neki.

Bologna-ból már tegnap azt jelentették, hogy Giosue Carducci, az olaszok legnagyobb élő költőjének állapota, akit két évvel ezelőtt szélhűdés ért, válságosra fordult. Murri bolognai tanár, a nemrég lefolyt bűnpörből ismert Murri Linda atyja, megvizsgálta a nagybeteg költőt és konstataálta, hogy állapota reménytelen. A nagy költő napokkal ezelőtt influenzában megbetegedett s a beállott komplikációk tették válságossá a betegségét.

Carducci egészségi állapotáról szóló komoly hírek az egész országban élénk részvétet keltettek. Római jelentés szerint a kamara tegnapi ülésén az összes pártok tagjai tudakozódtak Carducci állapotáról és kifejezték óhajukat mielőbbi felgyógyulása iránt. A közoktatási államtitkár a kormány nevében hozzájárult ezekhez, amelyekben egész Olaszország osztozik. Marcola elnök közölte, hogy a kamara érzelmeit már táviratilag tudatta Carducci családjának tagjaival.

A költő haláláról a következő táviratok szólnak:

Bologna, február 16. Carducci Józsu, a híres költő az éjjel meghalt.

Róma, február 16. Carducci halálának híre egész Olaszországban mély gyászt keltett. A lapok gyászkeretű kiadást adnak, amelyek a költő arcképét hozzák és működését méltatják. Viktor Emánuel király, a királynő és az anya-

királyné, a királyi hercegek, a miniszterelnök, a szenátus és a kamara elnökei, a hatóságok képviselői és számos egyesület táviratilag fejezte ki részvétét a költő családjának. Ezekre menő részvétirat érkezett az elhunyt költő hozzátartozóihoz.

Vihar a Ház ülésén.

Hencztől megvonták a szót.

Támadás Návay ellen.

Kristóffy és a nemzetiségek.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 16.

Hencz Károly dr., a fiatal néppárti képviselő már teljes három hete — a budapesti egyetem ellen mondott filippikája óta — nem beszélgetett magáról. Ma tehát az interpellációk során érkezettnek látta az időt, hogy kisebb fajta botrányt rendezzen a Házban azon a réven, hogy neki bizonyítékai vannak Kristóffy József volt belügyminiszternek a nemzetiségekkel való összeköttetéséről. Ezeknek előterjesztésére több módot nyujtanak a házszabályok. Ott van a napirend előtti felszólalás, az interpellálás, a Ház engedelmével való előterjesztés joga, de ő nem e módok közül válogatott, hanem a személyes ügyben való felszólalás címén akart bizonyítani, amit Návay Lajos elnöklő alelnök nem engedett meg. Amikor aztán Návay megvonta Hencztől a szót, az ifju honatya az ülés után hevesen megtámadta az alelnököt, akit a minden lében kanál Kaas Ivor báró — természetesen csak a folyosón, mert a Háznak nem tagja — azzal is gyanusított, hogy egyetért Kristóffyval. Ezt az inszINUÁCIÓT erőlyesen visszautasította Széll Kálmán, mire a báró — miként a minap Rakovszky Istvánnal szemben — visszaszivta elhamarkodottan tett kijelentését.

A Ház ülésének arról a részéről, amelyen az interpellációkat tárgyalták és a Hencz féle incidens lejátszódott, az alábbi távirati tudósítást adjuk:

A munkásbiztosítási javaslat megszavazása

után a Ház mai ülésén áttértek az interpellációk előterjesztésére.

Szmrecsányi György a felvidéki tót izgatás ügyében interpellál. Az izgatás a darabont kormány idejében nőtt nagygyá. Hencz Károlynak bizonyítékai vannak arra, hogy a tót agitátoroknak összeköttetésük volt Kristóffy Józseffel. Fölolvass egy cikket Hodzsa Milán nemzetiségi képviselő lapjából, amelyből kitűnik, hogy a nemzetiségek ma is Hurbán programja alapján állanak.

Günther Antal igazságügyminiszter kijelenti, hogy az interpellációban előadott dolgokat meg fogja vizsgálni. Tervezi, hogy a sajtóperekben az eljárást lehetőleg meggyorsítsa.

Hencz Károly személyes kérdésben szólal föl. Igaz, hogy vannak adatai, amelyek a nemzetiségeknek Kristóffyval való összeköttetését bizonyítják. Ezeket az adatokat kész előterjeszteni.

Návay Lajos alelnök: Ez nem személyes kérdés, ezzel az ürügygyel vitát provokálni nem lehet. Megvonom a képviselő urtól a szót.

Novák Dániel a végrehajtási törvény dolgában interpellál.

Günther Antal kijelenti, hogy a végrehajtási törvény revíziója munkában van és még az idén elkészül.

Az interpelláló és a Ház tudomásul veszik a választ.

Az ülés végén viharos incidensnek lett előidézője Hencz Károly, aki már az ülés folyamán többeknek kijelentette, hogy le akarja leplezni Kristóffyval a nemzetiségekkel való barátkozását. Návay Lajos a szólás jogának megvonásával megakadályozta Hencz leplezését, amiért Hencz az ülés után hevesen megtámadta Návayt és azt vitatta, hogy nem volt joga megvonni a szót. Návay a házszabályokkal igazolta eljárását, de a néppártiak mind Hencz mellett foglaltak állást.

Utóbb az lett a fölfogás, hogy mindkét részről tévedés történt. Návaynak nem kellett volna rögtön megvonnia a szót, Hencznek viszont a Ház engedelmét kellett volna kikérnie.

Kaas Ivor báró, akit nagyon izgatott Návay eljárása, a folyosón odament Széll Kálmánhoz és azt mondta, hogy Návay egyetért Kris-

tőffyal, azért nem engedte Henczet szólani. Széll erre fölhaborodva azt felelte:

— Hogy lehet ilyet mondani vagy feltételezni? *Ez nem igaz.* Gyanusítani senkit sem szabad!

Kaas ezután izgatottságával magyarázta meg kifakadását. Az incidens ezzel véget ért, ha csak folytatása nem lesz a pártkörökben.

A csavargó-utitárs.

Jószívű esküdtek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 16.

Egy jóképű mácsai gazda: *Hirt* Péter ugyancsak megemlegeti aradszentmártoni sörözését és azt az utat, amelyet *Poszmayer* János hirhedt csavargó társaságában tett meg Aradszentmártonról hazáig. Az uton a tolakodó kísérel, hogy megkaparintsa a gazda pár koronáját, kétszer is bottal, ököllel véresre verte, torkon ragadta és össze-vissza rugdosta *Hirt*et, akit csak a segélykiáltására odasielő emberek tudtak a csavargó körmei közül kiragadni.

Ezt a bűnügyet tárgyalta ma az aradi esküdtbíró és az ítélkezésre fölhívott polgári bírának szokatlanul nagy mértékben megnyilvánult jószívűsége következtében az ismert nevű csavargó csupán *hét havi* fogházbüntetést kapott. Az ideai nyáron tehát *Poszmayer*, az Aradon is sűrűn megforduló naplopó még nem veszélyezteti az országot bandukoló embereket, de ősszel már folytathatja mesterségét, a súlyos testi sértéssel párosult zsarolást.

A bűnügy tárgyalásáról az alábbi tudósítást adjuk:

A múlt év július 22-én déli 12 óra tájban *Hirt* Péter Aradszentmártonban betért *Kaupert* Márton kocsmájába s ott egy asztalhoz leülve, sörözött. Egy óra tájban bejött a kocsmába *Poszmayer* János ismert kóbor csavargó, egy üveg pálinkát rendelt s *Hirt* asztalához ült. Alig hogy *Poszmayer* odatelepedett, *Hirt* a zsebéből kimarkolt ezüst forinttal kifizette a sört és távozni akart. *Poszmayer* látva, hogy *Hirt*nek pénze van, kölcsönkért tőle egy koronát. *Hirt* ezt megtagadta, de egy kis üveg pálinkát rendelt a részére és azt is kifizette.

Délután *Hirt* kissé ittas állapotban eltávozott a kocsmából, hogy Mácsán levő lakására menjen. *Poszmayer* hozzá csatlakozott és együtt mentek a szentmártoni gőzmalomig. Itt a csavargó újból egy koronát kért kölcsön, de *Hirt* most is megtagadta. *Poszmayer* erre lekapta *Hirt*nek karjára akasztott kampós botját s azt fölemelve, rátartotta a mácsai gazdára. Ez jókor feje fölé tartotta a jobb karját és ezzel fölfogta az ütést. Az ütést akkora-erővel mérte *Poszmayer* utitársára, hogy a bot eltört.

A csavargó erre torkon ragadta *Hirt*et, a földre teperte, az ut melletti árokba taszította és ököllel véresre verte. *Hirt* kétségbeesetten segítségért kiáltott, mire *Fick* Antal és *Hahlhoffer* Adám a közeli malomból elősiettek és kiszabadították *Hirt*et veszedelmes helyzetéből. *Poszmayer* ekkor megugrott és eltűnt az ut melletti kukoricásban.

Hirt a malomban lemosta a vért az arcáról és tovább folytatta útját Mácsa felé. Az uton később ismét hozzá csatlakozott *Poszmayer* és újból együtt haladtak egészen Mácsa község határáig. Itt azután a csavargó minden előzetes szóváltás nélkül fölkapott a földről egy követ és nagy erővel *halántékon ütötte Hirt*et. Amikor a gazda az ütés következtében az árokba zuhant, *Poszmayer* ráugrott, a mellére térdelt, torkon ragadta és *megöléssel fenyegette*, ha nem adja oda a pénzt. *Hirt* védekezni igyekezett, de a csavargó ököllel folyton ütlegelte arcát és fejét, majd benyúlt *Hirt* zsebébe és elrabolta a pénz, majd készpénzt.

Ezt a tényállást állapította meg az aradi ügyészség vádiratában, amelyben *rablás* bűntettével vádolja meg *Poszmayer*et. Így került a bűnügy az esküdtbíró elé, amely a ma megtartott tárgyaláson foglalkozott a csavargó bűnpörével. A tárgyalás elnöke *Köller* János

volt, szavazó bírának *Nagy* József és *Heller* Mór dr. működtek. Az ügyészséget *Fikker* Károly dr. alügyész képviselte, védő *Tabakovics* György dr. volt.

A bíróság kihallgatta vádlottat és több tanút. Az esküdtek nem a rablásban, hanem a zsarolásban és súlyos testi sértésben mondták ki bűnösnek *Poszmayer*et, mire a törvényt alkalmazó bíróság *hét havi fogházra* ítélte. Az ítélet jogerős.

SPORT.

— Az aradi turista egyesület választmánya február hó 18-án, hétfőn este 6 órakor az egyesületi helyiségben ülést tart, melyre a tagokat meghívjuk és szíves megjelenésre kérjük. Tárgy: az 1907. évi kirándulási program megállapítása. Új tagok felvétele. Indítványok. *Schmidt* János dr. igazgató, *Ritt* Gyula titkár.

Aktuális emberek.

A brigadéros.

Arad, február 16.

A homályos kaszárnyaszobákban, reggeli ébresztő után öreg bakák oktatják bakancsszifűzés közben a zöldhasu regrutákat. Mert valamiképp a bundásnak ösmerni kell a fráter ur Johann Csamangó, a káplár ur Stefán Berbéc és a titulálcukszfűrer ur Franc Wájsz nevét, azonképpen ki kell oktatódni arra nézvést is hogy mi fán terem az a brigadéros, akinek, még az ezredes ur is levett sapkával jelenti, hogy y;

— Brigadéros urnak alássan jelentem, begyűttem a szobába.

Hát ilyen nagy ur a brigadéros. Különösen nagy ur pedig, ha ő a stációkomendáns is. Az őrmester ur Csutora mondta a multkor a pucérjának, hogy a stációkomendáns előtt az uristen is háptikba vágja magát, pedig annak legalább ötször annyi csillaga van, mint a brigadérosnak.

Ezeknek elmondása után mindenki tisztában lehet vele, hogy brigadérosnak lenni nem tréfadolog. Az ő kötelessége, hogy folyton fentartsa a polgárság és katonaság közötti jó viszonyt, amelyet nagy általánosságban rendszerint csak a polgárság nőnemű része kultivál. Mivel pedig a katonák a viszonyok terén egyenesen tisztességtelen konkurenciát csinálnak a civileknek: érthető, hogy a brigadéros feladata nem kis feladat. Ritka ember, aki megfelel neki.

A ritka emberek között is a legelső sorában áll *Arendt* Lajos, az aradi brigadéros. Sok elődje volt már, de soha senki nem érte el a népszerűségnek azt a fokát, amelyre *Arendt* egyenesen boszorkányos gyorsasággal jutott fel.

Ez a katona *savoir vivre* valódi mestere. Valószínű, hogy ő írta volna meg az *Umgang mit der Menschen* című művet, ha a jó öreg Knigge el nem csaklizza előle a halás témát. Így azonban nem írt könyvet, hanem gyakorlatilag alkalmazza azt a fontos tudományt, amelyet könyvből senki sem tanulhat: az emberszelidítést. Mert tudnivaló, hogy minden idegen embert előbb meg kell kissé szelidíteni mielőtt jó viszonyba jöhetnének vele.

Arendt Lajos kitűnő emberszelidítő. Mikor idejött Aradra, csak az a hír előzte meg, hogy ő volt az, aki katonai karhatalommal iktatta be Marosvásárhelyt a darabont főispánt. Így is volt. De azért, amikor *Arendt* otthagya Marosvásárhely katonáit, a polgárság faklyásmenetben kísérte ki a pályaudvarra. Ugyanaz a polgárság, amely a záptojások és egyéb megzápult holmik e ész tömegét igen meleg érzelmeikkel kívánta neki a beiktatás napján.

Tehát megérkezett. Az első napon megjelent a Hungaria-kávéházban. Azután a Központi éteremben. A után a Fehér Keresztben, a Városiban és a Pözl-kávéházban. Nem telt belé három nap: Arad kávéházjáró közönsége már ismerte és szerette a briga-

dérosot *Pedig* nem is ismerték közelebbről. Csak azt látták, hogy az alantosaival szemben mindig kedélyes és arca mosolygós.

Jöttek a bálók. A tábornok hol itt, hol ott tűnt fel egész kíséretével. Buzgóan udvarolt a szép asszonyoknak, bókok dolgában lefőzte a hadnagyokat. Egyáltalában, ahol udvariasságról volt szó, ott a legöregebb szalonfőkák sem mértkózhettek vele. A tisztiz kaszinó bálját elhalasztatta, hogy az izraelita nőegylet báljának sikere nagyobb lehessen. Sőt, ami még sohasem történt meg, a katonazenekart kirendelte a közönség mulattatására. Ezer apró figyelmesség, csupa lényegében jelentéktelen dolog: és mégis *Arendt* pár hónapos aradi tartózkodása alatt ezekkel az apróságokkal úgy megszerettette magát, mint elődei közül senki. Az antimilitaristák fogcsikorgatva szidják:

— Ezt az embert nem lehet szidni! Csak egyetlen hibája van: hogy katona.

Miután az antimilitaristák előtt ez eredendő bűn, nem is vitatkozunk velük. Csak konstatáljuk, hogy *Arendt* Lajos az az ember, aki — ha hadügyminiszter lenne, — a legvadabb delegátustól is nyájas mosoly kíséretében kapná meg a milliókat. Természetesen nem a delegátus millióit, hanem az országát. **Stilét.**

MULATSÁGOK.

(=) **Turista-estély.** A nap-nap után fokozódó érdeklődés jelzi a turisták ideai mulatságának nagy sikerét. A négy korona belépődíjba bele van számítva a vacsora és az italok is. Eddig száztizennyolcan váltották ki jegyüket, melyeket a vigalmi bizottság elnöke, *Schill* József ad ki és névre szólóan. A jelentkezési ívek 22-ikén lezártnak. Tombolatárgyakat küldtek újabbán: *Verbos* Árpád és *Nándor*, *Münz* József, *Vojtek* és *Weisz*, *Lengyel* Testvérek, *Gebhardt* Domokos, *Törley* József 12 üveg pezsgőt, *Louis Francois* 6 üveg pezsgőt, *Schrank* Béla 3 üveg likört.

(=) **Az aradi tanítótestület** tagjai segélyalapjuk javára f. évi február 1-én táncestélyt rendeztek. Ami jó közönségünk minden fillére a tanítóözevgyek és árvák javára van. A szeretet Istenét kérjük: áldja meg mindazokat, akik ezen alkalommal is közreműködésük által, tombolatárgyakkal, pénzadományokkal az örök szeretet oltárán áldozni szívesek voltak. Az összes tisztelt közreműködők és adományozók fogadják igaz köszönetünket és hálánkat. Az estély összes jövedelme: 1705 kor. 90 fillér volt. Kiadásaink összese 193 korona 13 fillér, tehát tisztá jövedelmünk 1512 kor. 77 fillér. **Az aradi tanítótestület segélyalapja.**

(=) **A polgári jótékony nőegylet köszönete.** A f. hó 8-án rendezett második tea-délutánunk nagy erkölcsi, mint anyagi sikereért fogadjuk várossunk nemes lelkű közönsége halás köszönetét. Aldozatkészégének tulajdonítható, hogy választmányunk mai ülésében azt határozta, hogy a napokban 1000 koronát oszt ki a szegény, nélkülöző özevgyeknek rendkívüli segélyképpen. Köszönet illeti szíves, áldozatkész fáradozásukért azon hölgyeket, kik vendégeinket kedves, vendégszerető előzékenységgel kiszolgálták és városunknak minden nemes ügyét felkaroló hirlapjainkat, kiknek vezetői egyesületünk magasztos céljait a közönséggel megismertetni szívesek voltak. Köszönettel adozunk a felülfizetőknek, kik anyagi támogatásukkal lehetővé tették azt, hogy annyival nagyobb összeget juttathatunk özevgyeinknek; *Dittrich* Albert ezredes urnak, ki zenekarát mérsékelt díjazás mellett rendelkezésünkre bocsátotta; *Wadowszky* Gusztáv, *Abrai* Lajos, *Kilényi* János urnaknak, kik a pénztárnál segédkezni, a gázgyárnak, mely a recharndokat ingyen átengedni, *Bloch* H. cégnek, mely a hirdetésmenyeket ingyen kiállítani, *Gebhart* testvéreknek, kik edényeket kölcsöndíj nélkül használatra átengedni, *Szabó* Kálmán urnak, ki abroszokat, *Wittmann* Károly urnak, ki asztalokat kölcsönözni szíves volt. Köszönetet mondunk *Wagner* Gyula és *Richter* Károly urnaknak, kik a jegyszedés körül segédkezni szívesek voltak. Végül közöljük, hogy h. rmadi, ez idényben utolsó teánkat *március 10-én* tartjuk az iparosház termében. Özv. *Purgly* Lajosné fővédasszony, *Löcs* Rezső titkár.

Tausch Jenőt exhumálták.

A koporsó Aradon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 16.

Második temetése lesz egy fiatal tengerésznek. Az alföldről került el, messze a tengerre s a tenger megölte. Aztán eltemették a tenger mellé, katonák sirja közé. Hanem a holttest visszakivánczolt; a csont, a por viszatér a kegyetlen tenger mellől, ide, a szeretet földjébe, ahol a család kegyeletének virágai nyitnak a tengerész örök álmai fölött.

A pólai tengerész-temetőben feküdt eltemelve Tausch Jenő tengerész hadapród. Az 1905. év nyarán, a levantei vizek mellett tropikus tifuszt kapott. Hazahozták Pólába, a haditengerészeti kórházba, ahol baja súlyosabbra fordult. A kórházban édesanyja ápolta nagy önfeláldozással, amely már nem menthette meg az életnek. Tausch Jenő 1905. júliusában meghalt.

Jeles tehetségű, magasra hivatott pálya tört le bimbójában. Szép bizonyossága volt ennek a fiatal tengerésztiszt naplója, a melyet különösen a „Szigetvár” hadihajó nevezetes útjáról jegyzett föl, s a melyet *Hadihajón* címmel nővére, *Darányi Jánosné* tavaly egy nagy érdekességű könyvben adott ki.

A szomorú sorsra jutott tengerész-hadapród hamvait családja most *hazahozatja s itt temeteti el*. Tausch Jenő édesapja, *Tausch Rezső* nyug. százados múlt hétfőn elutazott Pólába, ahol a holttestet a haditengerészeti temetőben a katonai hatóságok engedelmével exhumálták s nyomban utnak indították Arad felé. Ide hétfőn érkezik meg a koporsó, melyet a felső temető halottas házában fognak felravatalozni. Innen temetik el újra f. hó 19-én, *kedden* délután a családi sírkertbe, korán elhunyt kis huga, *Tausch Hildegard* mellé, hogy itthon folytassa pihenését a hazai földben.

A fiatal tengerésztiszt második temetésén bizonyára sokan vesznek részt azok közül, a kik ismerték s a kiket oly nagy szomorúsággal illetett a halálhír, a mely forró nyár-időben a hadihajó-várból ide érkezett.

A kellemetlen ember.

Tisza István 200.000 koronája.

Egy látogatás kulissza-titkai.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 16.

Egy fővárosi lap írja: Az ujságok tegnapelőtt megírták, hogy *Tisza* István gróf meglátogatta *Wekerle* Sándor miniszterelnököt a pénzügyminiszteriumban. Hogy miért látogatta meg, milyen ügyben járt nála? — azt az ujságok nem is pedzették, pedig *Tisza* István alig tehet olyan utat, látogatást, vagy csak egyszerű sétát is, hogy a rémlátók valami aknamunkát és intrikát ne szimatolnának mögötte. S most az ujságok mégis három sorban emlékeztek meg a látogatásról, mintha *Tisza* István valami adóügyben vagy valami bihari ember dolgában látogatott volna el a pénzügyminiszteriumba, a miniszterelnökhöz.

Pedig ez egyszer igazán nagyon érdekes esemény húzódik meg a szimpla látogatás mögött. Föltétlenül megbízható forrásból a következő tudósítást kapjuk *Tisza* István látogatásáról:

Tisza István volt miniszterelnök fölkereste a

pénzügyminiszteriumban *Wekerle* Sándor miniszterelnököt és így szólt hozzá:

— Azt olvasom az ujságokból, hogy a koalíció és a kormány is diffikultálja, hogy kormányzásom idején az államvasutak pénztárából 200.000 koronát vettem igénybe a rendelkezési alap pótlására. Nem akarom, hogy utólag is bármilyen inkorrektéget vethessenek a szememre s *ennélfogva van szerencsém ezennel visszafizetni a kifogásolt 200.000 koronát.*

Ezzel *Tisza* István letett *Wekerle* asztalára kétszáz ezer koronát s még csak azt kérte, hogy a miniszterelnök juttassa az összeget az államvasutak pénztárához.

Wekerle azzal a zavart mosolylyal, mely a legőszintébb rémületet leplezte, nézett *Tisza* Istvánra. Kezdetben tréfára akarta fordítani a dolgot és talán igazán azt hitte, hogy mindez csak enyelgő bevezetése a látogatás igazi céljának. De *Tisza* István *komolyan kérte a megtérített kétszáz ezer korona nyugtázását* s kijelentette, hogy egyéb célja látogatásának egyáltalán nincs. *Wekerle* ekkor a legőszintébb rémülettel kezdte kérlelni *Tisza* Istvánt, hogy álljon el szándékától, hiszen nem ő volt az első, aki a rendelkezési alap számára az államvasutak pénztárából kétszáz ezer koronát utaltatott át, sőt *Szapáry* Gyula gróf miniszterelnöksége óta *ugyanazt tette minden kormány, minden esztendőben.*

— Ha te ezt a kétszáz ezer koronát most a magadébol téríted meg s ezt zárszámadásilag el kell számolni, akkor sorba követhetünk megannyian, akik *Szapáry* után miniszterelnökök voltunk: *én, Bánffy, Széll Kálmán*. S mi nem egy esztendeig voltunk miniszterelnökök, mint te. Nekünk *nem kétszáz ezer koronát kellene a magunkébol megtérítenünk*, mint neked. Én negyedfél esztendeig voltam miniszterelnök, *Bánffy* három esztendeig, *Széll* majdnem négy esztendeig. Hát ez félig se tréfa.

S a miniszterelnök olyan komoly ijedelemmel utasította el *Tisza* István kétszáz ezer koronáját, mintha a legnagyobb bajt kellene elhárítania.

Meghagyta-e magát győzni *Tisza* István, vagy sem? Ragaszkodott-e a kifogásolt kétszáz ezer korona megtérítéséhez, vagy sem? — nem tudjuk. Majd kiséül valamikor. De hogy *Wekerle* Sándor őszintén megijedt a „kellemetlen ember” ajánlatától, az bizonyos.

Föltétlenül megbízható forrásunk közléséhez csak azt jegyezzük meg, hogy *Tisza* Istvánt tartjuk olyan cinikus férfiúnak, aki ilyen drasztikus módon figyelmezteti a nemzeti kormány elnökét, hogy ne farizeuskodjék a szabadelpvüparti kormányok rovására...

(Mit mond *Tisza*?)

Egy esti lap jelenti *Tisza* István gróf, aki ez idő szerint Budapesten van, aligha fog nyilatkozni erre a közlésre. A volt miniszterelnök mint egy hozzá közelálló tudósítónknak mondotta, semmifajta ügyben szerepelni nem kíván s magát nyugalmában megzavartatni nem engedi. Hogy ő és *Wekerle* mikor és minő ügyben találkoztak, miről beszélgettek: annak a kikutatását rábizza a korlátolt és korlátlan fantáziára.

(Hivatalos meggyarazat.)

Éjjel telefonálja fővárosi tudósítónk:

A félhivatalos *M. T. I.* illetékes helyről nyert fölhatalmazás alapján kijelenti, hogy *Tisza* István gróf *Wekerle* Sándor miniszterelnöknél tett február 7-iki látogatása alkalmával beszélgetés közben odanyilatkozott, hogy ő jóhiszeműleg vette ugyan igénybe a 200.000 koronát, mert úgy tudja, hogy az korábban is szokásban volt, de amennyiben ezen 200.000 korona kiutalványozása a képviselőházi tárgyalás során

törvénytelennek jelentetnék ki és a követelés csak azért nem érvényesítették, mert *Fejérváry* Géza báró által a fölmentés kieszközöltetett: ő ezt a jogcímet nem fogadná el, hanem a 200.000 koronát visszafizetné. Valótlán tehát az, hogy *Tisza* István a 200.000 koronát a miniszterelnök asztalára letette és hogy a miniszterelnök annak vissza vételére kérte. Valótlán továbbá, hogy a miniszterelnök odanyilatkozott volna, hogy ez korábban is úgy történt és valótlán minden, ami ez alapon előadott megtérítési kötelezettségére nézve a nevezett hirlap által a miniszterelnöknek szájába adatik.

Illetékes helyről nyert fölhatalmazás alapján jelenti továbbá a *M. T. I.*, hogy korábban az államvasutak pénztárából a rendelkezési alap céljaira utalványozások nem történtek. Kitűnik ez egyébként az állami számszéknek az 1905. évi zárszámadások tárgyalása alkalmával kelt okmányából, amelyben konstatálja, hogy ezt az 1905-ben történt 200.000 koronás utalványozást jogosnak el nem ismeri és az országgyűlésnek tudomására hozza, mivel az államvasutak bevételei nincsenek és a multban sem voltak soha arra rendelve, hogy velük a rendelkezési alapot növeljék.

Schwarzer tanár Aradon.

Az orvosszövetség válsága.

Békeközvetítők az országos központból.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 16.

Az Országos Orvosszövetség aradi és aradmegyei fiókját tudvalevőleg hetek óta súlyos válság fenyegeti, amelyet a decemberi közgyűlésnek a fix fizetéses orvosi rendszert elvető határozata idézett föl. A mult hónapban azután 24 tag kérelmére a fiók rendkívüli közgyűlést tartott, de ezen is néhány szavazattal elvetették azt a javaslatot, amely az orvosoknak a betegsegélyző pénztárakkal kötendő szerződése alapjául a fix fizetéses rendszer elfogadását ajánlotta.

A leszavazott aradi orvosok nevében *Hermann* I. Károly dr. már a közgyűlésen bejelentette, hogy megfölebbezik a határozatot az Országos orvosszövetség budapesti igazgatótanácsához és nyolc napon belül *Kis* Dávid dr. csakugyan benyújtotta *Vas* Sándor dr.-hoz, a fiók elnökéhez a felebbezést, amelyet azután *Vas* dr. a közgyűlési jegyzőkönyvekkel együtt fölterjesztett a budapesti központhoz.

A fővárosban székelő igazgatótanács nem döntött az aradi orvosok között háborúságot szító kérdésben, hanem rendkívül érdekes lépésre határozta magát. A rendkívül kiélesedett ellentétek elsimitására és a fiók békéjének helyreállítása végett *Aradra* érkeznek az országos orvosszövetség három vezető férfija, jelesül *Babarczy-Schwarzer* Ottó dr. udvari tanácsos, a hírneves elmegyógyász és orvostanár, a szövetség elnöke, *Nékám* Lajos dr. egyetemi tanár, főtitkár és *Flesch* Nándor dr. igazgató. Az orvosi előkelőségek levélben tudatták *Vas* Sándor dr. elnökkel, hogy hétfőn este *Aradra* érkeznek és itt nemcsak az aradi és aradmegyei fiók két pártjának, a fix fizetéses és a szabad orvosválasztási rendszer mellett kardoskodóknak vezetőivel, hanem a fiók összes tagjaival tartandó értekezleten tanácskozásokat fognak folytatni, hogy megszüntessék a fiók kebelében dülő viszályt és elejét vegyék az esetleg bekövetkező szakadásnak.

Miután az országos orvosszövetség vezetői hétfőn este a 7 órai gyorsvonattal érkeznek meg, *Vas* Sándor dr. még hétfő este 8 órára

értekezletre hívta össze a fiók tagjait a város-háza kistermébe.

Természetesen nem tudni, hogy a budapesti békeközvetítők eljárásának mi lesz az eredménye. Annyi azonban bizonyos, hogy alaptalan az a forgalomba került hír, mintha az ellentétek meg nem szünése esetén az orvosok sztrájkjától lehetne tartani. Ez mesebeszéd. Ha a fióknak megyebeli tagjai megakadályoznák a fix fizetéses rendszerre vonatkozó javaslat határozattá való emelését, akkor az elégedetlen tagok, akik az aradvárosi orvosok többségét alkotják, kilépnének a fiókból, de sztrájkra, orvosi kötelességük megtagadására egyáltalán nem gondolnak és képtelenség ilyen szándékot az aradi orvosokról még csak föl is tételezni.

A hétfői értekezlet elé nemcsak orvosi, hanem széles körökben is nagy érdeklődéssel néznek, mert az lesz hivatva helyreállítani a békét a vidék egyik legrégebb és legtekintélyesebb orvosi egyesülésében.

HIREK.

Leleplezések.

Arad, február 16.

Egy idő óta rosszul megy a tekintélyeknek. Egyéből se áll a világ, mint leleplezésből, magasállású emberek apró piszkosságaiból.

Vegyük sorra csak:

Podbielskiről, a német földművelési miniszterről kiderült, hogy egy gyarmat-liferánszal üzleti összeköttetésben volt, sőt a felesége révén titkos társa volt a cégnek. Polónyi magyar igazságügyminiszterről megállapították, hogy egy kétes hírű nővel politikai összeköttetést tart fenn. A japánok ellen viselt háború orosz fővezéreiről sorban kiderül, hogy szamarak, panamisták és gyávák voltak. Kuropatkin maga mondja el, hogy a dolgok hitelét jobban emelje, azzal üti rá a pecsétet, hogy ő se különb a többinél. Még az se olyan rég történt, hogy Nasi, az olasz közoktatásügyi miniszterre a sikkasztás vétké bizonyosodott be.

Ezek a legfőbbek. Kisebb tekintélyekről naphosszat lehetne írni. Nessi Pál, aki a politikai nevezetességek közé került, — s ma sikkasztás miatt három hónapi fogságra ítélték. Ugyanakkor egy német képviselőt ítélnék el — aktalopásért.

A világ romlik, — mondják a naivak. Sok az uri huncutság, — konstatálja a nép, amikor a kis képes újságból minderről tudomást szerez. A cinikus megállapítja, hogy bűnök mindig voltak, fenn és lenn, csak azelőtt könnyebben kerültek el a leleplezések sorsát. Valamennyi azonban megegyezik ebben a gondolatban:

— S ki tudja, kik vannak még, a fölemelt fővel járók és előkelők között, akiket — eztán fognak leleplezni!

— **Lengyel Zoltán mentelmi joga.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Lengyel Zoltán a múlt héten a Ház ülésén tudvalevőleg bejelentette mentelmi jogának megsértését, mert Polónyi Géza elleni rágalmozási ügyében Schönberger báróné kihallgatásával megindították ellene az eljárást, mielőtt még a képviselőház az ő mentelmi jogát fölfüggesztette volna. A Ház akkor utasította a mentelmi bizottságot, hogy 8 napon belül terjessze elő a javaslatát. A képviselőház mentelmi bizottsága ma délután tartott ülésén tárgyalta Lengyel Zoltán bejelentését. Az ülésen Hentaller Lajos elnökölt és Kálosy József, a bizottság előadója referálta az ügyet. Az előadó javaslata az volt, hogy Len-

gyel esetében nem forog-fönn-a-mentelmi-jog-megsértése. A bizottság többsége ily értelemben ki is mondta a határozatot, amelylyel szemben Oberth Károly különvéleményt jelentett be.

— **A város új tisztviselői hivatalban.** A város szerdai közgyűlésén megválasztott új tisztviselők: Lőcs Rezső gazdasági tanácsnok, Vannay Gyula adóügyi tanácsnok, Zubor Andor aljegyző és Kasnyik Lajos számtiszt a mai tanácsülésen tették le a hivatali esküt Varjassy Lajos polgármester kezébe. A város új tisztviselői a mai napon foglalták el hivatalukat.

— **Lueger jobban van.** Bécsből sürgönyzik: Ugy látszik, hogy a polgármester állapotában beállott gyöngye javulás tartós. A beteg hőmérséklete s érverése normális. Az éjet a beteg kissé nyugtalanul töltötte, ami azonban részben arra vezetendő vissza, hogy a polgármester tegnap délután is aludt. Reggel fél 8 órakor Songot dr. főorvos vizsgálta meg a beteget. Reggel 9 órakor Klotzberg dr. községi tanácsos látogatta meg Lueger-t, felolvasta a polgármesternek a hírlapokat és egy ideig társalgott vele. Miután a beteg szubjektív állapota javult, hangulata is jobb lett és reménye visszatért, minélfogva remélik, hogy ezekután táplálkozása is bőségebb lesz.

— **A berlini aktalopás.** Berlinből táviratozzák: Az itteni törvényszék előtt ma tárgyalták azt az aktalopási bűnügyet, amelyből kifolyólag a gyarmatügyi botrány napfényre került. Ezeket az adatokat a gyarmatügyi irodának egy Plölaun nevezetű hivatalnok adta át Erzberger centumpárti képviselőnek, aki azokat nyilvánosságra hozta. A mai tárgyalásra Erzberger is meg volt idézve. A törvényszék rövid tanácskozás után kibírdette az ítéletet, melynek értelmében Erzbergert száz márká pénzbüntetésre ítélték és elrendelték letartóztatását. Erre felállt Plölaun és kijelentette, hogy felmenti Erzbergert a tanulás kötelezettsége alól, egyúttal azonban megkéri, hogy tegyen vallomást. Erzberger erre megtette vallomását, mire a bíróság visszavonta az ítéletnek a letartóztatásról szóló részét, a pénzbüntetésre vonatkozó részt azonban meghagyta.

— **Az Ipar- és Népbank zálogosztályának kamatlába.** A kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett Aradvárosához, hogy az Aradi Ipar- és Népbank zálogosztályának 12 százalékos kamatlábát korlátozza. A városi tanács tárgyalásokat folytatott eziránt a pénzügyi igazgatóságával, amely kijelentette, hogy a törvényesen megállapított kamatlábát nem redukálhatja, mert kisebb kamatláb mellett a zálogosztály fenntartási költségei sem térülnének meg. Ebben az esetben az igazgatóság kénytelen lenne a zálogosztályt bezárni. A tanács mai ülésén foglalkozott a zálogosztály ügyével és úgy határozott, hogy felír a kereskedelmi miniszterhez, állapítsa meg a zálogosztály kamatlábát.

— **Lombroso a feminizmusról.** A nagy olasz kriminológust meginterjúválták abban a kérdésben, alkalmas-e a nő orvosi pályán való működésére? Lombroso a következőleg nyilatkozott: Nem tekintve azt, hogy a nőben igen sok tulajdonság, például az intellektualitás kisebb mértékben van kifejlődve, másrészt az önfeláldozás, önmegtagadás, türelmesség jóval inkább mint a férfiban, a nő igen alkalmas lehet az orvosi pályára, csak úgy mint a férfi. Kétségtelenül jobban beválhatik a gyermekgyógyászatban és szülészetben, viszont a sebészet körül a férfié az elsőbbség. Tudományos, irodalmi és zenei téren jóval kevesebbet várhatunk tőle, amint azt nem egy munkámban kimutattam, anyagi sikerei épp oly gyatrak a nőorvosoknak Olaszországban, mint Amerikában. Az anyaság megakasztja karrierjét, de nem teszi tönkre.

— **Institoris Kálmán arcképe.** A városi tanács mai ülésén elhatározta, hogy Institoris

Kálmán nyugalmazott polgármester arcképének megfestésével Balla Frigyes, a kiváló tehetségű aradi festőművészt bizza meg. A tanács határozata értelmében a képet a művészeti és szépművészeti bizottságnak kell előzőleg bemutatni.

— **A karlócai kongresszus befejezése.** Karlócáról jelentik: A szerb egyházi kongresszus, tegnap délelőtt ünnep lévén, nem tartott ülést. Délután 4 órakor folytatta tanácskozásait. A kongresszus több kisebb jelentőségű adminisztratív ügy elintézésén kívül letárgyalta és megszavazta az 1907. évi költségvetést. Holnap a kongresszust elnapolják.

— **Arad és a progresszív adó.** Szegedváros közönsége átiratot intézett Aradvárosához, hogy terjesszen feliratot a képviselőházhoz a progresszív adó behozatala ügyében. A tanács mai ülésén foglalkozott Szeged átiratával és véleményezés végett a pénzügyi bizottsághoz utasította.

— **Házasság.** Schwarz Manó aradi kereskedő, a Schwarz Testvérek aradi kézműáru kereskedő cég birtokosja holnap, vasárnap köt házasságot Singer Janka kisasszonnyal, Singer Adolf aradi kereskedő leányával.

— **Öngyilkos irodaigazgató.** Kolozsvár-ról táviratozzák: Hollaky Zoltán törvényszéki irodaigazgató ma vadászfegyverével szíven lötte magát és azonnal meghalt. Az öngyilkos régi nemesi családból származik, amely Teck herceg, az angol trónörökös apósával is rokonságban van. Hollaky néhány hónap előtt nősült, fiatal özvegyasszonyt vett nőül. Az utóbbi időben nagyon ideges volt, de sötét szándékát nem sejtette senki. Hollaky semmiféle irást nem hagyott hátra.

— **A mezőhegyesi orvosválasztás.** Mezőhegyesen tegnap tartották meg az orvosválasztást. Az állásra, amely különben van díjazva a vármegye főorvosi tisztségénél s ma az ország legelső községi orvosi állása, tizen pályáztak, akik közül a község képviselője Laurovics Zoltán dr. nagylaki gyakorló orvost választotta meg.

— **Egy község öröksége.** Mezőkovácsházi tudósítónk jelenti: Néhai Nagy Pál volt mezőkovácsházi plébános, aki a fővárosban halt el, végrendeletében bérházának 160,000 koronán felül befolyó összegét egy Mezőkovácsházán felállítandó zárda céljaira hagyományozta. A Csanádi püspökség most értesítette Rózsa József mezőkovácsházi esperes-plébánost, hogy 55000 korona érkezett a hagyatékából a püspökséghez a Kovácsházán felépítendő zárda részére azzal, hogy ha az egyházközség 10 éven belül fel nem állítja a zárdát, a hagyománytól elesik. Mezőkovácsháza rom. kat. hitközsége egy elemi és polgári iskolával összekötött apácázárdát szándékozik felállítani.

— **Hó után árvíz.** Az idei tél csapásait, úgy látszik, alig heverjük ki rövid idő alatt. A hófűteteg után, amely végigszáguldotta egész Európát, az árvíz veszedelme fenyeget. Mindenfelől azt jelentik, hogy a folyók megdagadtak a szokatlanul nagy hóesés következtében és különösen a Duna és a Tisza völgyén vált sulyossá az árvédelem. Erre való tekintettel a földművelésügyi kormány még a múlt hónapban rendeletet küldött valamennyi törvényhatósághoz és árvédelmi társulathoz, amelyeket fokozott éberségre és munkára hív föl. Harmincegy árvédelmi társulathoz állami mérnököt jelölt ki Darányi miniszter. Szervezve van a katonaság gyors fölhasználása is. Az ország árvédelmi készülsége is teljesnek mondható. Minden attól függ, hogy a hatalmas hótömegek lassanként vagy pedig hirtelen olvadnak-e el. Legrosszabb a helyzet a Tiszánál és felső mellékfolyóinál, ahol 200—300 centiméter vastagon fekszik a hó.

— **Halál a sineken.** Halálos szerencsétlenség történt tegnap délelőtt az arad-csanádi vasutak vonalán Magyarbányhegyes község és Béla-major között. A vasúti sineken feküdt Gordos János gazda 14 éves kanasza. A fáradtság-e vagy a hideg nyomta el a gyermeket, nem tudni, de oly mélyen aludt, hogy nem vette

észre a közeledő vonatot, sőt mikor a vonatkezelő elkezdett teljes erővel sipolni, azt se hallotta meg. A 11-es számú vegyesvonat e közben oly közel ért a fiuhoz, hogy megállítani már lehetetlenség volt. A rázkódásra az utolsó percben felébredt a fiu, de abban a pillanatban, amikor felkapta fejét, a vonat is oda ért, a mozdony első kereke levágta a fejét s azt a szó szoros értelmében összemorzsolta. A gyerek abban a pillanatban meghalt. Holttestét bevitték Mezőhegyesre, a hatóság pedig megindította a vizsgálatot, hogy nem terhel-e valakit a vétkes gondatlanság vádjával?

— **Cseresnyés főispán tisztviselői.** Makó-ról jelentik: A belügyminiszter a Cseresnyés főispán által kinevezett Hoffer Lipót dr. főorvos és Siklóván Károly közigazgatási gyakornok kinevezését még szeptember hónapban megsemmisítette. Ez az ügy felebbezés folytán a közigazgatási bírósághoz került elintézés végett. A közigazgatási bíróság most hozott ítéletében mindkét tisztviselő felebbezését elutasította s helyt adott a belügyminiszter részéről tett hatásköri kifogásnak: mindazáltal Hoffer Lipót dr. főorvos fizetésének szeptemberig való kintalványozását elrendelte. Az ítélet megokolásában utalás történik arra, hogy Cseresnyés főispán nem tartotta be az 1876. XIV. rendelkezését, másrészt pedig a főispáni kinevezések tekintetében tett intézkedések a minősítés kérdéséről eltekintve, a közigazgatási bírósághoz utalva nincsenek.

— **Egyáltalában.** Ugy hangzik, mint egy régi adoma, de megtörtént. Egy szép asszony nagyon összeszidta a szobaleányát, aki ennek következtében standapé kilépett a szolgálatból. Mielőtt azonban a szobaleány távozott, keserű titkot sugott a nagyságos ur fülébe. Megmondta neki, hogy az a derék fiatal ember, akinél a nagyságos asszony négy hónapja nagy sikerrel végzi a gyógygimnasztikát, doktor ugyan, de nem dr. med., hanem dr. jur. és ennél fogva az a ténykedés, mely a gyógygimnasztika leple alatt folyik, a lehető legnagyobb injuria a férjjel szemben. A férj eleinte hinni sem akart a fülének, de sajnos, a hü szobaleány annyi bizonyítékkal szolgált, hogy kénytelen volt elhinni. De nem sujtotta le a szörnyű való. Kiegyenesedett, mint a sudár-fenyő, rugalmas léptekkel neje szobájába ment, gyengéden megcsókolta és így szólt:

— Fiacskám, ezentul ötven forinttal kevesebbet kapsz tőlem havonta. Mert egyáltalában nem látom be, mért fizessem az orvost, amikor te egy ügyvéddel masszíroztatod magad?

— **Eljegyzés.** Kalltenhuber János fiatal aradi iparos tegnap tartotta eljegyzését Bálint Etuskával, Bálint Sándor kedves leányával.

— **Mikor a festő tartozik.** A hivatalos lap mai számának árverési rovatában nem mindennapi hirdetés olvasható. Egy jönevű festőművész képét árverezik. Ez a kép a Műcsarnok téli tárlatán volt kiállítva és a „hors concours“-tábla helyett a végrehajtó pecsétje került rá. A végrehajtó különben volt annyira udvarias ez egyszer és az árverést a tárlat bezárása utánra halasztotta. Amint az a következőkben olvasható:

ÁRVERÉS.

Dr. Vécsei Ignác ügyvéd által képviselt Tiller Mór és Társa cég végrehajtató javára Olgyay Ferenc végrehajtást szenvedő ellen 581 korona 40 fillér tőke és járulékaik erejéig bírói árverésnek a Országos Magyar Képzőművészeti Társulat palotájában leendő megtartására határidőül 1907. évi február hó 18. napjának d. e. 1/2 11 órája tűzött ki, mikor a bíróság lefoglalt „Ozsi verőfény” című 581. sz. a. kiállított olajfestmény a legtöbbet ígérőnek készfizesítés mellett, esetleg a becsáron alul is eladatni fog.

És most azt hiszik önök, hogy Bohémiában nagy a riadalom az árverés miatt? Dehogyan. Titkos öröm dagasztja a kebleket, hogy az el nem adott képek ezután ily uton fognak elkelní.

— **Katonazene a jégpályán.** Vasárnap d. u. 4—7 óráig a 33. gyalogezred zenekara fog a városligeti jégpályán játszani. Belépő-díj nem tagoknak és nézőknek a csarnokba 60 fillér.

— **A kerületi betegsegélyző palotája.** Megírtuk, hogy az Aradi kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága a Wesselényi-utcában palotát szándékozik építeni. A betegsegélyző pénztár e hó 24-én a városháza földszinti kistermében tartja rendkívüli közgyűlést, amelyen az igazgatóság felhatalmazást kér a tagoktól a színház építésére és a szükséges kölcsön felvételére.

— **A kevermesi birtok fái.** A herceg Ypsilanti örökösök tulajdonát képezett 59804 koronára becsült pusztakevermesi és 36478 koronára becsült pusztavizesi fakészletek eladására most tartották meg az árverést. Ajánlatot tettek: a mezőhegyesi ménésbirtok a pusztavizesi fakészletre 25000 koronával, Weisz Pál és Molnár József (Arad) a pusztakevermesi fakészletre 47190 korona, Kertész Miksa és Frankl F. (Battonya) 57637 korona 7 fillérrel. Egyik ajánlatot sem fogadták el.

— **Meskó László államtitkár.** Budapest-ről jelentik: Meskó László képviselő, az új igazságügyi államtitkár ma délelőtt fél tizenkét órakor tette le Günther Antal igazságügyminiszter kezébe a hivatalos esküt. A kinevezés a hivatalos lap holnapi számában jelenik meg.

— **Halálozás.** Vajdovics György aradi asztalos-mester pénteken este 9 órakor, élete 53 ik évében elhunyt. A megboldogultat özvegye, leánya és nagyszámu rokonság gyászolja. Temetése e hó 17-én délután 4 órakor lesz a Lipót-utca 12. sz. házból.

— **Pincetűz a színházépületben.** Éjjel fél tizenkét órakor füstszag hatotta át a Városi-kávéház helyiségeit. A füst a pincéből áradt a kávéházba. Rögtön telefonon értesítették a tűzoltókat, akik két közifecskendővel jelentek meg a helyszínén. A tűz úgy keletkezett, hogy a pincében elhelyezett központi fűtőkészülék felett levő gerendázat meggyuladt. A tűzoltók hamarosan elfojtották a tüzet.

— **A mérnökegyesület a kulturpalotáért.** A megvalósuláshoz közel áll a kulturpalota, Arad városának és a Kölcsey-egyesületnek hatalmas alkotása, mely disze, büszkesége lesz városunknak s a magyar kultúrának. Az Aradi Mérnök-és Építész-Egyesület, méltányolva a kultúra csarnokának nagy jelentőségét, elhatározta, hogy az idei bálja alkalmából befolyt felülfizetéseket a palota berendezésére fordítja. A nemes elhatározás révén Schór Lajos, a bál főrendezője 121 koronát juttatott Varjassy Árpádkhoz, a Kölcsey-egyesület elnökéhez. Az összeghez nagylelkű adományokkal a következők járultak: Bohus László báró, Gutzjahr Mihály, ifj. Neuman Adolf 20—20 kor., Hegedüs László, Heinrich Sándor, Hermann Kristián, Steiner Jakabné, Schór Lajos 10—10 kor., Rozsnyay József dr. 6 kor., Lázár Zoárd dr. 5 koronával. Az áldozatkész adakozóknak ez uton mond meleg köszönetet a Kölcsey-egyesület elnöksége.

— **Aradiak a temesvári kiállításon.** A temesvári országos házi ipar és amatőr kiállítás aradi végrehajtó bizottsága, tekintettel a nagy számban jelentkező kiállítókra, ezuten közhírré teszi, hogy a bejelentési határidőt folyó hó 22 ig meghosszabbította. Felkéri városunk háziiparral, fényképezéssel, festéssel, himzéssel, csipkeveréssel stb. foglalkozó urakat és hölgyeket, miszerint a kiállítás aradi osztálya fényének emelése végett minél tömegesebben kiállítani s ebbeli szándékukat Lőcs Rezsóné ur nőnél mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

— **Pisztolypárbaj Szarvason.** Tegnap Szarvason pistolypárbaj folyt le Lukács Béla joghallgató és Löwy Sándor kereskedő között. Okot erre Lukácsnak a Szarvasi Hirlap c. hetilapban megjelent cikke szolgáltatott, amelynek tartalmát Löwy Sándor sértőnek találta nővérére, Löwy Ilonkára és ezért provokálta Lukácsot. A pistolypárbaj sebesülés nélkül végződött s utána a felek kibékültek.

— **Munkások vasárnapja.** Az Aradi Nemzeti Szövetség munkásképző intézménye vasárnap, február 17-én, délután négy órakor a Weitzer János-utcai polgári iskolában nyilvános szórakoztató és szakelőadást tart. Műsor: 1. Dalegyveleg. Hegedűn előadják Kmetty István és Weisenburger Sebestyén. 2. Szavaltat. Előadja: Hoffenpraul Sándor. 3. Szakelőadás. A

Magyarország vándorlásai és a fejedelemség megalkotása. Előadó: Kmetty Miklós. 4. Kurucmórok. Hegedűn előadják Kmetty István és Weisenburger Sebestyén. 5. Belepes díjtalan. 6. Szavaltat. 7. Szakelőadás.

— **Ahol fizetik az újságot.** Nálunk el sem hiszik, hogy mennyit kap évente Arthur Brisbane azért, amiért szíriai katonákat az Evening Journal számára. Ötven ezer dollár a mi pénzünk szerint körülbelül 250.000 korona. Az igaz, hogy valósággal jobbkéze a híressé Hearst-nek, a többszörös laptulajdonosnak, akit, kevésbé mult, hogy nem neveztek ki New York kormányzójává. Hogy pedig Hearst-nak jobbkéze, ezt úgy kell érteni, hogy vezeti az újság adminisztrációját is, mely címén ismét évi 125.000 korona fizetést huz. Tehát évi 375.000 korona fizetése van ennek a szenális amerikai újságírónak, aki bizonyára nem cserélne egy kisebb fajta német vagy balkáni fejedelemmel.

— **Csendélet Mezőkovácsházán.** Mezőkovácsházi tudósítónk jelenti: Az este négy helyen követtek el a községben betöréses lopást. A legjellemzőbb a dologban az, hogy a négy hely a község különböző pontjain van és a betörések egyazon időben történtek. Tenner Dávid kereskedőnek az udvaron levő éléskamrájába törttek be és onnan husnemüket, zsirokat és ruhanezüket vittek el. Előzőleg a házőrző ebet lelőtték és így a házbeliiek nem lehettek figyelmesek. — A másik betörés Takács István földmives lakásán történt. Az utcára nyíló ablakokat levették és a szobából 11 párna tollat, 2 dunyhát és kelengyét loptak el. — Grünfeld Armin vendéglősnél a korcsmaablakot emelték ki s azon behatolva nyitották ki a korcsma ajtaját. A korcsmából italt és butordarabokat hordtak ki az utcára. A szobába is beakartak nyitni, de a korcsmáros felébredt, lármát csapott, mire a tettesek az utcára hordott holmik hátrahagyásával elmenekültek. Legrosszabbul jártak a betörők Rosenthal Ignác kereskedőnél. Itt az éléskamrából zsirt és husnemüket akartak elvinni. Mikor a kapufelé mentek, egy ott álló bádogedényben megbotlott az egyik tolvaj és elesett. A zajra Rosenthal felébredt, az ablakhoz ment és hallotta, hogy egy ember káromkodik. Fegyverével kilőtt az ablakon; mire a tettes elmenekült. A korcsmáros lámpával kiment és a kapunál véryomokat talált és egy zsákban egy bödön zsirt, amelyet nem vihett el. A csendőrség ma egész nap folytatta a nyomozást és az egyik betörőnek már nyomában van.

— **Patkávét inni akkor,** ha felárért valódit ihatunk, ez igazán helytelen dolog s ezért, ha csukamajolajról van szó, — még csak rá se hederítsünk, ha nem a Zoltán-félet adják. E készítmény sok pótszere értékben alig jöhet számításba, mert emésztetőség és táperő tekintetében a Zoltán-féle csukamajolaj az elsőség. Üvegje 2 kor. a gyégytárakban.

— **A szegénytanulók konyhájában** a jövő héten Schoor Lajosné és Szabó Zoltánné ügyeltesek. — Báró Bohus Zsigmondné (Budapest) 12 pár kezvédőt küldött a szegénytanulóknak. Fogadja ezuten is köszönetemet. Özv. Hauser Károlyné elnök.

— **Birtokcsere.** Az aradi törvényszék telekkönyvében a következő birtokvásárlásokat jegyezték be: Dániel Endre eladja az aradi 4373. sz. tjkvben felvett Sága Koszoru-utca 32. sz. házat 9000 koronáért Verzár Mártonnak. — Dr. Keresztes Gyula és neje eladják az aradi 6650 sz. tjkvben felvett 103. sz. házat 8000 koronáért Verzár Mátonné szül. Vertán Violának. — Popovics Dénes eladja az aradi 379 sz. tjkvben felvett Perényi-utca 1. sz. házat 14000 koronáért Reisinger Sándor és neje Patzauer Saroltának. — Báró Mattincloit Gyula eladja az aradi 198 sz. tjkvben felvett József főherceg-ut 20. sz. házat 100.000 koronáért Vásárhelyi Janka és Jánosnak.

— **Szabó-féle pármái iboyaszappan** a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes ibolyaillata s bőrpuhító, üde hatása olyan, hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Készíti Szabó Béla pipereszappan-gyáros Miskolcon. Darabja 80 fillér, 8 darab 2 korona 20 fillér. Aradon kapható Vojtek és Weisz droguériájában, Földes K., Ring L., Rozsnyay M., Hajos, Vojtek, Berger és Krebsz gyógyszerészeknél, Brunner Béla, Guttmann és Berger, Glück Dezső kereskedőknél. Az országos hírű Szabó-féle gyermekszappant az anyák figyelmébe ajánljuk. 476 — **Szi vasy István,** kárpitos és diszító, Weitzer János-utca 19. szám alatt, elvállal ebben a szakmában a legszebb és legdiszesebb kivitellel munkákat, gyorsan és jutányos árak mellett.

— **Biztos gyógyhatás.** Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében felfúvásban, szorulásban, fájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll-féle seidlitz porok” használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítótól Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye az ó gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

— **Præservatív** ideális legjobb minőségben Vojtek és Weisznál. 201

Az akták botránya.

Külföldi hangok. — Lengyel Zoltán beszűnteti a leleplezést. — Mit akar a néppárt? — A Rakovszky-Méray-affér. — Nincs provokálás. — Az ügyesség vádja.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 16.

A nagy botrány mintha pihenő pontra ért volna: ma semmi újabb esemény nem dagasztotta és a nagy érdeklődéssel várt *Rakovszky-Méray-affér*ban sem történt még semmiféle lépés. Rakovszky — szokása szerint — ismét elutazott s így a provokálás s a párbaj csak a jövő héten történhetik meg.

Lengyel Zoltán ma sokkal szelidebb hurokat penget: kijelenti, hogy egyelőre *beszűnteti a leleplezéseket*, mert időt akar adni Kossuthnak és Wekerlének, hogy elvégezzék a nagytakarítást. Csak ha nem végeznék, akkor jön újra a leleplezések ideje. A *néppárt* mozgolódását is azzal igyekeznek megokolni, hogy ők az erősebb seprést óhajtanák.

A mai nap krónikája ez:

Az akta-botrány a külföldön

A képviselőház folyosóján ma Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter és Sztéryni József államtitkár beszélgettek újságírókkal. Kossuth így szólt:

— *A pauszlérendszert eltörölöm.* Eltörölöm azért, mert ez a mód, amelyet elődeimtől örökségül kaptam, alkalmat ad gyanúsításra. A magyar sajtót pedig mentesíteni kell minden gyanúsítástól. Ha hirdetésre lesz szüksége a miniszteriumnak, majd fizeti soronként.

Sztéryni József államtitkár hozzáfűzi:

— Hogy az aktalopás botránya a külföldön mivé dagad, annak bizonyossága ez a távirat, amelyet *Amsterdamból* kaptunk, Wottitz kereskedelmi tudósítónktól:

Az itteni lapok azt a hirt közlik, hogy Budapesten aktalopás miatt több magasrangú hivatalnokot letartóztattak. Kérek utasítást. Wottitz.

Sztéryni ezután így szólt az újságírókhoz:

— Látják az urak, hogy milyen módon terjesztik a kompromittáló híreket rólunk. És ime felejtsek el, hogy ez a távirat is *Bécsen keresztül* jön.

Lengyel Zoltán felhívása.

Lengyel Zoltán ma a következő nyilatkozatot teszi közzé:

Mivel én több skandalumot csapni nem szándékozom és mivel tegnapelőtti fölhívásomra Kossuth Ferencről semmi választ nem kaptam és mivel én sem a művelt Nyugat előtt nemzetemet befeketíteni nem kívánom, sem aktákat nem akarok többé lopatni és mivel máris annyi adatom van, hogy többre e célból ugyanis szükségem nincs, mert többet nem igen adhatok, csak részletesebben: — ennél fogva egész egyszerűen fölhívom Wekerle Sándor miniszterelnököt és Kossuth Ferencet, akiknek nevét és jellemét minden gyanútól és árnytól megóvni

kívánom: három hónapon belül kutassák át a most nem érintett dolgokra nézve is miniszteriumaikat, fedezzék föl a visszaéléseket, indítsanak eljárást és akiknek szerződését a visszaélés alapján egyszerűen megszüntetni nem lehet, arra nézve kérjék ki a jogügyi igazgató-ságtól a fölbontásra nézve a véleményét.

A fölbontott és föl nem bontható szerződésekről és mindennemű egyéb visszaélésről pedig együttesen *tegyenek a Háznak kimerítő jelentést* és most már ezeknek összes aktáit is terjesszék elő, mert különben fájó szívvel, de a közérdekre és önmagam igazolására való tekintettel *kénytelen leszek azt egymásután magam megcselekedni, akármilyen nagy baj is lesz belőle.*

A néppárt üzenete

A koalíció orgánumai egyhangulag azzal vádolták a néppártot, hogy a koalíció fölrobbantására törekszik s Méray-Horváth ügyét csak arra akarja felhasználni, hogy a szövetkezett ellenzék soraiba viszályt hintsen. A néppárt. lapja utján, éles hangon válaszol erre a vádra.

Kérdés: megszünt-e az állami pauszlék rendszere? És minek nevezzük, félretéve minden rabulisztikát, a Méray-Horváth esetét? *Az egyik olyan korrupció, mint a másik.* A pauszlé-rendszer korrupciója nem magában a pauszlében keresendő, hanem a pauszlék egyenlőtlen, aránytalan felosztásában.

A függetlenségi párt is tapsolt Wekerlének. Nos: hol van itt a néppárt robbantó vagy buktató tendenciája? Egyik-másik miniszterben több jóakaratot, mint energiát látván a néppárt, mostani szereplése is csak annyit céloz, hogy legyen benne anny energia, mint jóakarot. Nem elég a seprő. *Seprni is kell vele.* Hiba, hogy eddig keveset sepertek, seperjenek ezentúl többet.

A néppárt a botrányok e napjaiban nem tesz egyebet, mint hogy él a kritika jogával, amely jogot a koalíció egyik pártja rovására sem nyirbált meg a koalíció megalakulása. *Kritizálja az egyes miniszterek egyes cselekedeteiben fel-felbukkanó gyengéket,* de nem azért, hogy a koalíciót szétrobbantsa, hanem azért, hogy a közélet megtisztításának morális alapján lehető szorosan és szolidárisan egyesítse az átmeneti korszakra, az átmeneti program kivételére szövetkezett pártokat. *S e kritika gyakorlásában nem fogják megakadályozni.*

A néppárt tegnapi értekezletén azt is elhatározta, hogy a *zárszámadási bizottság* ülésén a bizottság néppárti tagjai minden tételt apróra megvizsgálják és minden olyan tételnél, amelyre vonatkozólag kételyük van, az *akták bekérését kívánják.* A bizottság elé legközelebb az 1904. évi zárszámadások kerülnek. A néppárt fokozott ellenőrzése tehát a Tiszakormány tényeire vonatkozik.

A Rakovszky — Méray-affér.

Polónyi nemzé Lengyel Zoltánt, Lengyel Zoltán a báróné levelét, Hajdu Gyulát, Hajdu a titkos aktákat, Szeredai vallomását. A botrány-család hamarosan benépesült és tegnap megszületett az unoka: a Méray-Rakovszky-affér.

Méray-Horváth Károly oly vehemens támadást intézett *Rakovszky* István ellen, hogy immár elérkeztünk a legújabb állomáshoz: a tettegességgel egybekötött afférekhez. A mai nap szenzációjának ígérkezett a Rakovszky-Méray párbaj. A Ház folyosóján a déli órákban az a hír terjedt el, hogy *Rakovszky* István provokáltatta *Méray-Horváth* Károlyt. Később kiderült, hogy ez a hír korai, mert a provokálás még nem történt meg.

Éjjel telefonálja fővárosi tudósítónk:

Rakovszky István nem provokálta még *Méray-Horváth* Károlyt. Rakovszky nincs is Budapesten, hanem Gmunden-ba utazott az

ott súlyos betegen fekvő öccséhez, *Rakovszky* Ferenchez, Odilon elvált férjéhez és még nem tudni, hogy mikor tér vissza a fővárosba. Valószínű, hogy ma még nem is szerzett tudomást Méray-Horváth sértő nyilatkozatáról.

Vádindítvány Hajdu ellen

A budapesti királyi ügyészség a büntető törvényszék vádtanácsához indítványt nyújtott be, mely szerint *Hajdu* Gyula ellen nem hivatalos titok megsértése, hanem *lopás* büntette, *Lengyel* Zoltán ellen pedig a *lopás büntetlenség* címén indítsa meg az eljárást.

A vádtanács hétfőn dönt a vádindítvány fölött.

A főispán a kormány tagjainál.

Közbenjárás Arad ügyeiben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 16.

A város legutóbbi közgyűlésén *Károlyi* Gyula gróf főispán egy felszólalás hatása alatt azt a kijelentést tette, hogy levonja a konzekvenciákat, ha meggyőződik arról, hogy a város a kormánynak mostoha gyermeke. Ugyanekkor kijelentette azt is, hogy kötelességének tartja a város ügyeiben a megfelelő helyen való közbenjárást. Ennek a kijelentésnek következménye a főispán legközelebbi budapesti útja is, amelyet azért tesz meg, hogy a város és a megye függő ügyeiben közbenjárjon a kormány tagjainál és az egyes ügyek referenseinél.

A főispán a feleségével holnap utazik a fővárosba több napi tartózkodásra. Legelőször *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszternél és *Sztéryni* József kereskedelmi államtitkáránál jár el a város egyik nagyfontosságú ügyében: a *Westinghouse*-cég által Aradon létesítendő automobil-gyár ügyében. *Varjassy* Lajos polgármester Párisban való tartózkodása alatt tudvalevőleg tárgyalásokat folytatott a cég igazgatójával, aki megígérte hogy a cég Aradon fogja felépíteni az automobil-gyárat, ha a kereskedelmi kormánytól állami támogatást kap.

Az e havi közgyűlés megbizta *Varjassy* polgármestert és *Müller* Károly országgyűlési képviselőt, hogy járjanak közbe a kereskedelmi miniszternél az állami szubvenció megadása érdekében. A törvényhatósági bizottság egyuttal felkérte a főispánt, hogy ő is járjon el a kormánynál az állami támogatás kieszközlése ügyében. A főispán megígérte, hogy kötelességének tartja a város érdekeit megfelelő helyen támogatni s ezt az ígéretét most váltja be.

A főispán több közintézmény érdekében is eljár a kormánynál. Így többek között megkéri *Andrássy* Gyula gróf belügyminisztert, hogy a Fehér Kereszt egyesület által felépítendő *gyermek-kórháznak* adja meg a közkórházi jelleget és a portómentességet. Azonkívül eljár a *Gyermekvédelmi egyesület* központjánál is, hogy az aradi Fehér Kereszt-gyermekvédelmi egyesületet hathatós támogatásban részesítse.

A tengeri kigyóvá lett *tűzérhaszárnya* ügyét is megbolygatja a főispán. *Jekelfalussy* honvédelmi miniszter előtt fel fogja tárnai, hogy milyen érzékeny károsodás éri a várost a hadügyminiszter huzavonája miatt, mert a megvett drága telkek vételárát törleszteni kell, de kaszárnyabért nem kap a város.

Ezenkívül *Aradmegye* több fontos ügyének sürgős elintézése érdekében is lépéseket fog tenni *Károlyi* gróf a belügyminiszternél.

A tizennegyedik.

Kiss Ferenc idegenvezető magyarázata az Aradra csődült idegenek részére:

... És kérem, méltóztatik látni, ez itt a tizennegyedik vértanu. Méltóztassék megtekinteni nemes metszésű szakállát: ez az a saját szakáll, amelyre e nagy férfiu dolgozni szokott. Méltóztassék továbbá megtekinteni e kezeket. Csakis

ilyen kezes bárányzerű ember tűrheti néma megadással, hogy nem avatkozhatik többé a Veszta-szűzekbe. És méltóztassék megtekinteni őt, ahogy áll és megy: ime a vértanu, akinek az a tragédiája, hogy senki nem értette meg. Még ő maga sem. És most menjünk sietve tovább!

Böjti mulatságok.

A mai bál-éjszaka.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 16.

A kalendáriumesináló az idén meglehetősen szűkre szabta a farsang idejét, de ez egy esepet sem fészélyezi a mulatni vágyó világot. Legfőleg csak annyi történik, hogy az idei szezon egy csomó fényes sikerű farsangi estélye — a böjtből zajlik le, mert az már régen eldöntött dolog, hogy a kalendáriumban akár farsang, akár böjt: a mulatságok sikere nem ezen dől el, hanem a rendezőség agitálása, a táncosok fáradhatlan gárdája szerzi meg az igazi sikert a ragyogó csillárok alatt, a parkett fényes tükrén.

Ma éjjel négy nagyobb mulatság is volt Aradon. A vidám báléjszakáról alábbi tudósításunk számol be:

(Luteránus-piknik.)

Az aradi luteránus családok fényesen sikerült pikniket rendeztek ma este az iparosház dísztermében, amely zsufolásig megtelt közönséggel. Ott voltak az estélyen *Varjassy* Lajos polgármester, *Institoris* Kálmán nyug. polgármester, *Dietrich* Albert ezredessel a tisztikar majdnem teljes számban. Az estély kilenc óraker társasvacsorával kezdődött. Ezután a fiatalok bevonult a vigadóba és kezdetét vette a tánc, amely emelkedett hangulatban a reggeli órákig tartott. A rendezés körül *Kneffel* Lajos egyházi gondnok, főrendező fejtett ki fáradhatlan tevékenységet a rendezőbizottság tagjaival együtt. Jelen voltak a mulatságon:

Asszonyok: Stankovits Miklósné, Lócs Rezsóné, özv. Schmal Antalné, Matuschek Mártonné, Herczeg Sándorné, Rév Odónné, Faix Jaquesné, Gérics Odónné, Magyar Ferencné, ifj. Magyar Gyuláné, Fejér Gyuláné, Dürr Kocsárdné, Schenk Samuné, Farkas Ábrahámné, Grumáz Ernóné, Sági Henrikné, Szeberényi Jánosné, Máday Mátyásné, Schäffer Richárdné, Winkler Józsefné, özv. Skrainka Lajosné, Nagel Vilmosné, Riemer Jánosné, Nikolics Döméné, Stojnyi Lajosné, Nádler Lajosné, özv. Zeller Gézané, Molitorisz Gusztávné, özv. Eckstein Gyuláné, Lauener Mátyásné, Kneffel Lajosné, Steigerweld Alajosné, özv. Perényi Antalné, Vajda Lajosné, ifj. Nikodém Jánosné, Antalffy Gézané, Kállay Gyuláné, Benda Jánosné, Molnár Gáborné, Molnár Edéné, Müller Lajosné, Bergmann Jánosné, dr. Végh Endréné, Szudy Elemérné, Ottovay Józsefné, Weisz Endréné, Mihályi Ágostonné, Burián Jánosné, Steiner Ferencné, Verboš Mándorné, Habereger Györgyné, Ábrai Lajosné, Knothy Gézané.

Leányok: Almásy Ilona és Vilma, Schäffer Ilonka, Ábrai Gizi, Marady Mariska, Herczeg Irén,

Rév Mici, Gérics Irén, Hacker Mária, Magyar nővérek, Tóth Ilonka, Handschl Frida és Ilonka (Nagy-szeben), Grumáz Mariska, Szeberényi Aranka, Saager Irma, Kloss Jancsika, Steiner Etelka, Barta Ilonka (Obéba), Verboš Mariska, Oravetz nővérek, Vertán Margit, Barbucsek Juliska, Brunner Irma, Erdélyi Tili, Szabó Margit, Horváth Irénke, Löbl nővérek, Antalffy Gizi, Knothy Blanka, Fekete nővérek, Korcsmán Margit, Gombos Piroška, Kállay Dalma, Benda Piri, Ditrich Dóra, Harez Mariska, Máday Hermin, Skrainka Gizi és Fanny, Rómer nővérek, Nagel Erzi, Frint Olga, Molitorisz Böske, Simon Margit, Steigerwald Böske, Schwarz nővérek, May Erzsik, Bauer Olga, Réthy Paula, Strojnyi Mariska.

(Tea-estély.)

Kedves, intim mulatságot rendeztek ma este a Fehér Kereszt nagytermében *Bohus* Lajos báró és *Solymossy* Lajos báró. A meghívók teastélyre szölkak, de minthogy a meghívottak között leányok és táncolni vágyó fiatal asszonyok is voltak, természetes tehát, hogy tea után azonnal táncra perdültek s vig hangulatban reggelig folyt a tánc. A vendégek között ott voltak:

Asszonyok: báró Bánhidó Antalné, báró Bohus Lajosné, gróf Breda Viktorné, dr. Baross Ferencné, Blaskovich Ernesztóné, dr. Csernovits Diodorné, Guillaume Albertné, Herczeg Ottóné, Kabdebó Béláné, Kintzig Jánosné, Purgly Emilné, özv. Rónay Jánosné, Szalay Antalné, Török Árpádné, Urbán Ivánné, Urbán Péterné, Vásárhelyi Dezsóné, Valerian Józsefné, Worafka Tivadarné.

Leányok: báró Bohus Juliska, Csernovics Micsi, Kabdebó Margit, Simay nővérek, Török Margit, Valerian Juliska, Worafka nővérek.

(Postások estélye.)

Az aradi posta- és távirat-tisztviselők sportegyesülete sikerült mulatságot rendezett a Láng-féle vendéglőben. Az estély hangverseny-nyel kezdődött, amelynek minden száma viharos tetszést aratott. *Fritz* Zsigmond prólogját *Schulde* Frigyes szavalta el lendülettel. Majd az egyesület zenekara vonós-negyest adott elő, amelyet a nagyszámú közönség zajosan megtapsolt. Nagy hatást keltett *Dávid* Antal, aki kellemes hangjával, mély érzéssel szebbnél-szebb kuruc dalokat énekelt. A közönség megismételtette az énekszámokat. Ezután duett következett, amelyet *Pálffy* Szilárdka cimbalmon és *Zalay* Sándor hegedűn adtak elő; a közönség lelkes tapsal honorálta az élvezetes zeneszámot. Végezetül előadták az „Urok estélye” című egyfelvonásos vígjátékot. Ezután tánc következett, amelynek a hajnali órák vetettek véget. A sikerült estélyen jelen voltak:

Asszonyok: Fritz Lipótné, Dávid Antalné, Zubor Ádámné, Péchy Gézané, Vértes Dezsóné, Schulde Frigyesné, Denhoff Sándorné, özv. Domsitz Jánosné, Kontós Jánosné, Indra Jánosné, özv. Opasits Péterné, Zaránd Gyuláné, Varjassy Jakabné, özv. Hiebler Ferencné, Czirkál Gyuláné, Ziffer Ká-

rolyné (Kovaszinc), Pálffy Kálmánné, Técsi Lajosné, Páger Józsefné, Torontali Árpádné (Paulis), Wolf Györgyné, Erdélyi Gyuláné, Lipótfalvi L. né, Rác Mártonné, Balog Józsefné, Schweffer Edéné, Balázs Péterné stb.

Leányok: Pálffy Szilárdka, Benkó El a, Zubor Margit, Schweffer Ilona, Schweffer Gizi, Jurcsa Erzsike, Domsitz Regica, Indra Hajnal, Kontós Aranka, Barcs Róza, Van der Vene Emilia, Opasits Ilona, Zaránd Aranka, Zaránd Annuska, Schannen nővérek, Basch Istvánka, Danno Gizella, Augner Julia, Hiebler nővérek, Schlesinger Helena (Kovaszinc), Fodor Klárka, Szántay Erzsike, Krausz Paulin, Cziráky nővérek, Jánosy Mili, Páger Margit, Wolf Margit, Rác Margitka, Balogh Lujza, Kadincek Aranka.

(A Bur-társaság bálja.)

Az aradi *Bur-társaság* a Vass-szálló termében kedélyes mulatságot rendezett ma este, melyen a következő hölgyek vettek részt:

Asszonyok: Farkas Györgyné, Rosenfeld Bernátné, Grünstein Dávidné, Ritter Dánielné, Immerdauer Lipótné, Wozár Károlyné, Szekrak Józsefné, Acucs Salamonné, Scheibl Ignácné, Moc Jánosné, özv. Hartman Terezné, Schrott Lajosné, Auerbach Hermanné, Herczeg Mártonné, Grünvald Simonné, Maros Gyuláné, Bródi Lipótné, özv. Steiner Regina, Borza Béláné, Bogdán Györgyné, Helfer Vilmosné, Keiser Rudolfné, Mandl Róza, Herman Eszti, Papp Tivadarné, Sebök Józsefné, Wiederer Károlyné.

Leányok: Sebök Mariska, Herman Teréz, Mandl Janka, Bábus Juliska, Grünstein Juliska, Vozár Hermina, Szekrak Katicza, Schvab Rozsika, Trébics Mariska, Schrott Irén, Herczeg Margit, Bozsik Darinka, Bozsik Boriska, Steiner Gizella, Iván Etelka, Belik Ida, Bogdán Emilia.

Klementina hercegnő meghalt.

A Koburg család gyászja.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 16.

Egy kiváló fejedelmi nő költözött ma el az élők sorából: *Koburg Ágost Lajos* cs. és kir. vezérőrnagy özvegye, *Mária Klementina* orleansi hercegnő, ma 90 éves korában Bécsben elhunyt. Klementina hercegnőben anyjukat gyászolják *Klotild* főhercegnő, a néhai József főherceg özvegye, *Ferdinánd* bolgár fejedelem és *Koburg Fülöp* herceg, akik ma valamennyien körülállották a matróna betegágyát, amikor örökre lehunyta szemét.

Klementina hercegnő nemcsak rendkívül imponáló egyéni tulajdonai és nagy műveltsége révén vált Európa egyik legismertebb fejedelmi asszonyává, hanem bámulatos diplomáciai érzéke és családja ügyeinek kitűnő vezetése révén is. Elhunytáról az alábbi távirati tudósítást adjuk:

Bécs, február 16. *Klementina* szász-koburg-bothai hercegnő ma délelőtt meghalt. A hercegnő hosszabb idő óta betegeskedett már Szófiában és mikor állapota válságosra fordult, fölszállították Bécsbe. Tegnap este érkezett meg és ma délelőtt tíz óraker már meghalt. *Ferdinánd* fejedelem ott van ravatala mellett.

Bécs, február 16. Ő felsége ma délelőtt külön kihallgatáson fogadta *Fülöp* szász-koburg-bothai herceget.

Bécs, február 16. A hercegnő halála 9 óra 20 perckor vértolulás folytán hirtelen következett be. Tegnap délután nagyon jó hangulatban volt és ma reggel fél 9 óraker el is hagyta az ágyat. De alig tett néhány lépést, elájult és a földre esett. Azonnal értesítették a családtagokat, *Klotild* főhercegnőt, *Ferdinánd* fejedelemet és *Fülöp* herceget, akik rögtön a betegszobába siettek. Az orvosok mindent elkövettek, hogy eszméletre térítsék az agg hercegnőt, de ez nem sikerült. Amikor a hercegnő összeesett, egy véletlenül jelenlevő pap ellátta a halotti szentségekkel. A halálról nyomban jelentést tettek a királynak.

A hercegnőről még délelőtt halotti masz-

kot készítettek. A holttestet Koburgba viszik és az ottani fejedelmi sírboltban örök nyugalomra helyezik.

Klementina hercegnő végrendeletét még nem bontották föl, de ismeretesek a rendelkezései, mert a hercegnő a vagyon elosztásáról még életében intézkedett. Nagy birtokai vannak Franciaországban és egész vagyonát a külföldön helyezte el.

A mai udvari ebédet a haláleset miatt lemondták

Nessi Pált elítélték.

Sikkasztásért három hónap.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 16.

Az obstrukció idején nagy szerepet játszott a botrányokban Nessi Pál képviselő, aki a függetlenségi pártnak egyik tipikus tagja volt, míg le nem tört. Ma befejezte karrierjét: elítélték sikkasztásért három hónapi fogházra. Bűnpöréről a következő tudósítás számol be:

Sikkasztás büntetnének vádjá alatt állt ma a budapesti büntető törvényszék előtt Nessi Pál dr. volt országgyűlési képviselő. Evek előtt Nessi, aki ügyvéd is, özv. Wintergerst Józsefnétől átvett 4 darab, összesen 4000 korona értékű részvényét a Kereskedelmi Banknak, azzal az ürüggyel, hogy őt a bank igazgatójává akarják választani és a részvények óvadékul kellenek. A részvényeket sokáig nem tudta visszakapni az asszony, amiért aztán a bírósághoz fordult és Nessit vád alá helyezték. Igaz, hogy utóbb pótolta a részvényeket, ma mégis törvényt kellett állnia. A tárgyaláson Sárkány dr. bíró elnökölt, a közvádó Tóth István dr. ügyész volt, védő Györfly Gyula dr.

Nessi Pál dr. kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. A törvényszék is így vélekedett annak idején s csak a tábla helyezte vád alá. A részvényeket még 1898-ban kapta a panaszostól, még pedig kölcsön. Utóbb valamennyit visszaadta.

Elnök: Ugyanazokat?

— Nem tudom, mert nem jegyeztem fel a számokat.

— Mi célra kapta a részvényeket?

— Pénzre volt szükségem s azért kaptam, hogy azokra szerezsek.

— El is adhatta volna a papírokat?

— Igen. A részvényeket Wintergerstné fia hozta el az irodámba, miután előbb az öregasszonnyal megbeszéltük a dolgot. Később újra segített rajtam Wintergerstné egy részvényével.

— Nem mondta ön, hogy napibiztos akar lenni a Kereskedelmi Bankban s erre kellenek a papírok csak rövid időre?

— Volt erről szó, de időhatár nélkül.

Nessi után a panaszosnő fiát, Wintergerst Józsefet hallgatták ki. A részvényeket, noha nem ugyanazokat, visszakapták. Előbb kifogásolták az ügy illetén rendezését, de amikor Rohrer közjegyző irodájában megnyugtatót kaptak a tekintetben, hogy a papírosok értéke ugyanaz, megnyugodtak.

A bizonyítási eljárás befejezte után a bíróság sikkasztás vétsége miatt Nessi Pál dr.-t három hónapi fogházra ítélte. Nessi és védője feleltek.

Apponyi a felségjogokról. A 48-as párt értekezlete.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 16.

A függetlenségi párt ma este Kossuth Ferenc elnöke alatt értekezletet tartott, amelyen a katonai özvegyek és árvák ellátásáról szóló törvény módosítását tárgyalták.

A vita során Farkasházy Zsigmond kijelenti, hogy nézete szerint a fejedelmi jogok alkotmányos gyakorlatának kérdése jelenleg a köztudat szerint nem vitatható.

Apponyi Albert gróf Farkasházy nézetével szemben kijelenti, hogy nem szeretné, ha a köztudatban tágíthatnák azon kérdések határa, amelyre nézve a mostani helyzet alkalmazandó. Nem is tartozik ide az a kérdés, vajon a felségjogok, tehát a hadseregbe vonatkozók is csak alkotmányosan gyakorolhatók. Tisza István gróf is már ez alapon kapott megbízást. Ez tehát a fejedelmekkel szemben nem kontroverz kérdés. Ami kontroverz volt és most is kontroverz, az az, hogy a minden esetre csak alkotmányosan gyakorlandó fejedelmi jogoknak mi a terjedelme a hadsereg kérdésében, t. i. hogy felségjog-e a vezérleti és vezényleti nyelv megállapítása? Ez az, ami nyugszik az átmeneti idő alatt, amíg a nemzet szélesebb rétegei meg nem nyilatkoznak. A függetlenségi párt szerint ez nem lehet kérdés sem, hiszen a magyar állam nyelve a magyar, tehát az állami lét minden szervében és megnyilatkozásában is.

Az értekezlet ezután elfogadta a törvényjavaslatot.

Halálos baleset az aradi állomáson.

Agyonuzott vasuti munkás. — A bűnös mozdonyvezető.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 16.

Megirtuk, hogy csütörtök este megrendítő szerencsétlenség történt az aradi pályaudvaron. Egy államvasuti munkás egy mozdony és annak szerkocsija közé szorult és súlyos belső sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenül járt vasuti munkás ma délután rövid szenvedés után meghalt. A rendőri nyomozás kiderítette, hogy a szerencsétlenségért Aszalós János mozdonyvezetőt terheli a felelősség.

A tragikus kimenetelű baleset újabb fordulatainak részletei ezek:

Csütörtök este hat órakor történt a szerencsétlenség. Bibert János államvasuti kovács a mozdonyozásban egy leszerelt mozdony és annak szerkocsija között dolgozott. Ezalatt az állomáson ugyanazon a sínpáron Aszalós János mozdonyvezető egy mozdonyt vezetett be a mozdonyozásba. A kocsiszinbe befutó mozdony nekiütközött a leszerelt mozdonyhoz, amely megindult és Biber Ferencet az álló szerkocsijához nyomta. A vasuti munkás súlyos belső sérüléseket szenvedett s az állomásfőnökség a lakására szállította. Ma délelőtt komplikációk állottak be s a szerencsétlen munkás iszonyú kínok között a kora délutáni órákban meghalt. A rendőrség ma déle öt helyszíni szemlét

tartott az állomáson és egy vasuti munkást hallgatott ki. Ez előadta, hogy a mozdonyozásba vezető harmadik sínpáron a váltó tilosra volt állítva s Aszalósnak nem lett volna szabad a mozdonyt a harmadik vágányon a színbe vezetni. Aszalós ugyan megadta a jelt a gőzsippal, de a kocsiszinben olyan láma volt, hogy Bibert nem hallotta a jelzést. Feltéve, hogy a tragikus véget ért munkás hallotta is a sippelzést, nem gondolhatott arra, hogy a mozdony ugyanazon a sínpáron fut be, amelyen ő dolgozik. Bibert meg volt arról győződve, hogy a tilosra állított váltó figyelmeztetni fog minden mozdonyvezetőt, hogy a harmadik sínpár nem szabad s azért nyugodtan folytatta munkáját.

A rendőrség ezek után megállapította, hogy a halálos kimenetelű szerencsétlenséget Aszalós mozdonyvezető vigyázatlansága okozta. A mozdonyvezetőt mindeztideig nem sikerült kihallgatni, mert uton van. A rendőrség az ügyet áttette a vizsgálóbíróhoz. Bibert holttestének felboncolását ma rendeli el az ügyészség.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: A lovag ur, vigjáték. Este: Gál. Baba, operett. (C. érletszűnet)
Hétfő: Vig özvegy, operett. (Bérlés C.)
Kedd: Tosca, opera. (Bérlés A.)
Szerda: Gróf Hamlet, zinnü. Bemutató előadás. (Bérlés B.)
Csütörtök: Gróf Hamlet, zinnü. (Bérlés C.)
Péntek: A harang, operett. (Bérlés A.)
Szombat: A harang, operett. (Bérlés B.)

* Tosca. Puccini remek operáját állandó nagy érdeklődéssel kíséri a közönség. A színházi zeneirodalomnak ez a gyöngye ellenállhatlan varázssal ragadja meg a hallgató lelkét. A művezetőség a jövő héten is játékrendezte. Kedden A) bérlésben kerül színre negyedszer.

* Vas Sándor zongoraestélye iránt — mely f. hó 24-én lesz a Fehér Keresztben — igen nagy az érdeklődés. Jegyek még kaphatók ifj. Klein Mór könyvkereskedésében.

NAPIREND.

Február 17. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Invoe. — Protestáns naptár: Donát. — Görög-keleti naptár (február 4.): Izidor. — A nap két 7 óra 7 perckor, nyugszik 3 óra 23 perckor.

A Fehér Kezest-egyesület ingyenes orvosi rendelőintézete (Magyar-utca 6.) Rendelő orvosok: Dr. Leitner Ernő délután 3—4. Dr. Fodor Ödön délelőtt 8—9. Dr. Hermann J. Károly keiden és pénteken délelőtt 12—1 óráig.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Enyhébb, elvélve csapadék.

Február 17. A pankotai népbank részvénytársaság közgyűlése délelőtt 11 órakor. — A magyar Benoid gáz részvénytársaság közgyűlése délelőtt 11 órakor (Aradi és csanádi egyesült vasutak). — Az aradi nívatszolgák betegsegélyező- és temetkezési egyesületének közgyűlése délután 3 órakor. A maki postaszolgák és szolgák társulása (Korona Szállás).

Február 18. A világi takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délután 3 órakor.

FERENCZ JÓZSEF

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

R. J (Arad) A cikket egyik legközelebbi számunkban hozzuk.

M. né. egész bátran tegye meg a panaszt. Hatóságai közbelépés nélküli bajos az ilyen dolgot leleplezni.

Dr. Állandóan Budapesten lakik, de gyakran csaknem minden héten megfordul Aradon.

Kiváncsi. Arról az esetről mi nem tudunk. A rendőrség se tud.

HACK ENDRE

okleveles építész
és építő-mester

műszaki irodája ARAD, Kápolna-utca 4. szám.

Hölgyek figyelmébe!!

jobb minőségű női, férfi- és gyermek-harisnyákat, férfi- és gyermek-lábtüket (Sockerl), női rövid és hosszú cérna- és selyem-keztüket, matröz-
ingeket stb. stb. e szakmába vágó cikkeket. Ezuttal bátor vagyok megjegyezni, hogy feltétlen szabott áraink mellett, a legolcsóbb árakat szabtam,
ugy, hogy e tekintetben bárkivel felveszem a versenyt. — Midőnkérem üzletem szíves megtekintését, vagyok kiváló tisztelettel

Szó: Bársony. Harisnya. Szabadság-tér.

394

Bársony Andor, harisnya-nagykereskedő.

Mily óriási a különbség

oly otthonban, hol a gyermekek nem betegesek, nem gyöngék és nem idegesek, hanem egészségesek, boldogok és állandóan jó kedélynek örvendenek. A gyermekek gyógyítására és egészségben tartására egyike a legjobb szereknek az alfoszphorsavas méz és nátron hozzáadásával készülő Scott-féle Emulsio, mely rendkívül erősítő és gyógyerejével a gyermekek gyorsan juttatja erőteljes egészséghez. A Scott-féle Emulsio kellemes, édes ízű, minélfogva könnyen bevehető és mivel egyuttal feltétlenül könnyen emészthető is, az étvágyat gerjeszti és az összes emésztési szervek működését rendezi, hatásának erejében ökvetlenül messze felülmúlja a közönséges csukamájolajat.

A Scott-féle Emulsio valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő ha ász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerháza”
BUDAPEST, IV., VACI-UTCA 34—50.

Egy eredeti üveg ára: **2 K. 50 f.**
Kapható minden gyógyszerárban.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Károlyi György gróf pöre. A kiskoru Károlyi György gróf — mint annak idején megirtuk — ez év január 7-én megszállott a temesvári Koronaherceg-szállóban, ahol csinos botrányt provokált. Esti kilenc óra tájban címére sürgöny érkezett, melyet Mückenheim Antal, a szálloda portása vett át, minthogy a gróf nem volt otthon. A gróf csak éjfél tájban jött haza, amikor Mückenheim átadta neki a sürgönyt. Képéből kikelve dühösen förmedt a gróf a portásra, amiért oly későn kapta meg a táviratot: „Maga koalíciós, tulipános gazember, betyár, haáruló!” A portás ezért becsületsértés miatt feljelentést tett a gróf ellen a büntető járásbírósnál. Január 25-ére volt kitűzve az első tárgyalás, amelyre azonban a vádlott nem jelent meg. Az idézést nem tudták neki kézbesíteni. Tegnapra volt kitűzve az újabb tárgyalás, amelyen már érdemesnek találta a vádlottt megjelenni, azonban Mückenheim Antal főmagánvádló meg nem jelenése miatt a tárgyalást vezető bíró az ügyben a további eljárást megszüntette.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES

Gabonaüzleti hetiszemle.

— Az Aradi Közlöny tudósítólától —

Arad, február 16.

A lefolyt héten az időjárás jobbadára hiedeg volt. A tél az idén meglehetősen hosszú, pedig már üdvös lenne, ha kitavasodna.

A vetések felől nyomatékos panaszt nem hallani, noha azok is már jobb idő után vágnak.

A gabonaüzlet menetében jelentős fordulat nem állott be. A hangulat nyomott. A forgalom a rossz utak miatt korlátozott, így valamire való élénkség sem mutatkozik.

— Gazdasági előadások. Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület a földmívelésügyi miniszter támogatásával február hó 23-án és 24-én Aradon, a vármegyei ház nagytermében szakelőadásokat rendez. Az előadások sorrendje:

Február 23-án délelőtt fél 10-től fél 12 óráig Cselkó István gazdasági akadémiai tanár előadása: a keményítő érték fogalmáról és alkalmazásáról az állatok takarmányozásánál.

Február 24-én, délelőtt 9-től 11 óráig Jablonowski József a m. kir. rovarügyi állomás vezetőjének előadása: az egészséges gyümölcsfák neveléséről és fentartásáról.

Mind a két előadás után az előadottak vita tárgyává tétetnek. Az előadásokon az összes érdeklődő gazdákat szívesen látják. A február 24-én tartandó előadás az Aradhegyaljai Szőlősgazdák Egyesületével karöltve rendeztetvén, azt az elnökség a szőlőbirtokosok különös figyelmébe ajánlja.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása —

Budapest, február 16.

Kínálat és vét kedv korlátolt. Elkelt 15,000 méter mázsa tartott áron Amerika 1 olcsóbb

Az árak 50 kilonként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza áprilisra	7.49—7.50	7.48—7.49
Buza októberre	7.85—7.86	7.84—7.85
Rozs áprilisra	6.8—6.81	6.80—6.81
Zab áprilisra	7.49—7.50	7.46—7.47
Új tengeri	5.20—5.21	5.20—5.21

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	620
Magyar hitelrészvény	36
Lezárt bank rész ény	517
Osztrák-magyar államvasúti részvény	58
Magyar kereskedelmi részvénytársaság	652

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

Február 16

Magyar elsőrendű: Öreg nehez páronként 400 kilogramm feül sulyban — fillérig; közep páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban — fill-ig; fiatal nehez páronként 320 kilogramm feül sulyban 135—136 fillérig; fiatal közep páronként 250—320 kilogrammig terjedő sulyban 135—136 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 135—136 fillérig. Szerbiai: Nehez páronként 26 kilogramm feül sulyban — fillérig; közep páronként 24—26 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Sertéslétszám: Február hó 13 napján volt készlet 16,714 darab, február hó 14. napján fölhajtatott 453 darab, február hó 14. napján elszállított 117 darab, február 15. napjára maradt készletben 17,030 darab. A hizott sertésüzlet irányzata: Kellémes.

IDEGENEK ARADON.

Február 16

Központi szálloda. Keller József igazgató Budapest. Varga László csendőrhadnagy Szolnok. — Holovan Valér körjegyző Mondorlak. — Szombathy István csendőrhadnagy Sepsiszentgyörgy. — Vrablik Mátyás csendőrhadnagy Zilah. — Pajor Tamás Szilágysomlyó. — Kell Ignác kereskedő Budapest. — Csiky Mihály körjegyző Alvaca. — Molnár Ede bérő és neje Battonya. — Zorontaly Árpád né postamesternő Battonya. — Illés Zsigmond levelező Tanager. — Porgesz Mihály kereskedő Pozsony. — ifj. Frey Sándor birtokos Ilonca. — Friedman Lajos igazgató Nagylak. — Dr. Bink Adolf ügyvéd Nagylak. — Dr. Bock Róbert ügyvéd Battonya. Fehér Kereszt szálloda. Czárán János földbirtokos Seprős. — Török Árpád kir. körjegyzőné és

leánya Világos. — Dr. Szóreg Imre tanár Temesvár. — Hegyi Sándor hivatalnok Temesvár. — Lőrinc Róbert hivatalnok Temesvár. — Valerian Józsefné és leánya Világos. — Dr. Königsthal Jenő ügyvéd-jelölt Budapest. — Háber Károlyné Brád. — Kiss János kárbeclő Budapest. — Steinberger György kereskedő Budapest. — Ignác Illés bankhivatalnok Zágráb. — Aurel Káoly fakereskedő Budapest. — Kőszegi Imre és családja Szolnok. — Hajós Sándorné és leánya Békésgyula. — Szilágyi Józsefné és leányai Békésgyula. — Stern Manó kereskedő Temesvár. — Somogyi Alajosné és családja Déva. Kunst Róbert utazó Budapest. — Rosenthal Lajos utazó Budapest. — Orjittner Lajos utazó Budapest. — Steiner Herman utazó Budapest. — Herzfeld Ignác utazó Budapest. — Gross Adolf utazó Budapest. — Neményi Salamon utazó Budapest. — Kovács Ignác utazó Budapest. — Kohn Salamon utazó Budapest. — Hecht Adolf utazó Bécs. — Schwarz Herman utazó Bécs. — Deutsch Oszkár utazó Bécs. — Singer Miksa utazó Bécs. — Czédli Sándor utazó Bécs. — Mezei Arnold utazó Bécs. — Fuchs Imre utazó Temesvár. — Ferenczi Árpád utazó Temesvár. — Kondor Salamon utazó Temesvár. — Stein Ignác utazó Nagyvárad.

Nemzeti Színház.

Vasárnap, 1907. évi február hó 17-én:

Bérlétszűnet. Bérlétszűnet.

Délután 3¼ órakor, fél helyárrakkal:

A lovag ur.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Csörgő Hugó.

SZEMÉLYEK:

Kázmér lovar Keszler Ede	Borbála	Bácsné.
György, apród Beregi S.	Veronika	Zalai Margit.
Hot Ede	Havas	Borbély S.
Alice, leánya Harmath J.	Gara	Marházi M.
Vidor Béla	Delli La's.	Zsigmond A.
Vince	Faludi K.	Ozora István Szathmári A.

Közdete délután 3 és fél órakor.

C) bérlétszűnet C) bérlétszűnet.

Este 7¼ órakor, rendez helyárrakkal:

Gül-Baba.

szekes színjáték 3 felvonásban, 4 képen. Irta: Martos Ferenc. Zenéjét szerzette: Huszka Jenő.

SZEMÉLYEK:

Gül Baba	Hunyad J.	Zulejka	Benkőné P.
Leila, leánya	Zsigmond A.	Mujkóné	Zalai Margit.
Kucsuk Ali	Ladislai J.	Lüfikár	Kulcsár L.
Gábor diák	Rozsai B.	A budai bíró	Szathmári A.
Mujkó, cigány	Faludi K.	Főzárándok	Palócai Pál.

Közdete este 7 és fél órakor.

NYILTTER.*

Köszönetnyilvánítás.

Hálás köszönetemet fejezem ki ez-
uton azoknak, akik megboldogult fér-
jem elhunytá alkalmából mérhetlen
gyászomat részvétükkel igyekeztek
enyhíteni, a temetésén megjelentek
és ravatalára koszorut helyeztek.

M. Radna, 1907. február 16.

Özv. Glasz Károlyné.

Menyasszonyok figyelmébe!

12 személyes üvegekészlet 100 drb. Frt. 25.
Finom gravírozott üvegből: K. 50.

8 Vizes üveg	12 Söröstübler
3 Boros „	13 Vizespohár
2 Likör „	12 Boros pohár
12 Cognac v. likörpohár	1 Gyümölcsállvány
12 Tokaji boros pohár	1 Befőttestál
12 Vörös boros „	12 üvegtányér

Legfinomabb minőségű porcellánok:

Étkező készlet 6 szem. 26 db. Frt. 6.50-tól

	feljebb.
12 személyes étkező készlet	80 drból
12 „ kávékészlet	15 „
12 „ teás	15 „
12 „ mokka	15 „
Összesen 125 darab	

Rendkívül olcsó mosdó-
készletek, Villany, lég-
szesz, benoiégáz és egyéb
csillárok. Esküvői aján-
dék, Valódi nikkellőző
és disszedények stb. stb.

Gebhart Testvéreknel

ARADON.

Andrássy-tér 4. (Pannónia-szálloda.)
Üveg, porcellán, tükör, képeret,
lámpa és csillár üzlet — Üvegezési
vállalat. Vidéki megrendelések pon-
tosan esaközöltetnek. 224

Limbeck János és fia
első magy. kir. szab. érokoporsó-gyára és temetőrendező
intézetéből.
Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Gábor Antalné szül. Lillin Henriette és férje Gábor Antal, nyug. huszárezredes, saját, ugy az alulírott nagyszámu rokon-ság nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják a forrón szeretett és felejt-hetetlen jó édes anya, anyós, nagyanya és rokon

ÖZV. LILLIN JÓZSEFNÉ

szül. PASCHINGER MATILD urnőnek

f. é. február hó 15-én esteli 8 órakor, életének 88-ik évében történt jobblétre szerderültét.

A boldogult földi maradványai február hó 17-én, d. u. 3 órakor fognak Asztalos Sándor-utca 10. számu házban a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a felső temetőben lévő családi sírkertben örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő szt.-mise a boldogult lelki üdvéért február hó 20-án d. e. 9 órakor fog a főt. minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutattni.

Béke hamvaira!

Arad, 1907. február hó 16-án.

Engländer Matild szül. Lillin,	Bauer Ferencz, veje.
Lazarich Viktória szül. Lillin,	Eckhart Márta, nővere.
Schmidt Emilia szül. Lillin,	
Martin Mária, szül. Lillin,	
Winkler Matild szül. Gábor,	Lazarich Karoly,
Lillin Karoly banktisztviselő,	Lazarich Gréte,
Dr. Lillin József, upokái.	Schmidt Albin,
	Schmidt Jenő,
	Winkler Mathild,
	Martin János,
Lillin szül. nemes Fodor Anastasia, menyé.	dédunokái.
Engländer Dagobert, kapitány, főle ügyelő,	Schmidt Albin vezérigazgató.
Lazarich Constantin, kir. tanácsos, főfelügyelő.	Winkler Rudolf, csász. és kir. szazados.
	unokaöccsei. 595

Bucsuvétel.

Azon alkalomból, hogy Nagyváradon a Moskovits cipőgyárban a gyárigazgatói állást foglalom el, távozom Aradról.

Mindazon igen tisztelt vevőim, jóbarátain és ismerőseimnek, kiktől személyesen bucsut nem vehettem, ez uton mondok Istenhozzádót.

593

Seelinger M. Andor,
cipésmester.

Árverés.

A Nagyszabeni Át. Takrp. rv. javára február hó 22-én d. u. 3 órakor árverés alá kerül az aradvárosi 2023 ik számu telekjegyzőkönyvben Aradon, Választó utca 39 ik szám alatt levő ház és udvar.

599

**Nagyváradon
egy férfi ruha raktár
azonnal
olcsón eladó.**

Czim:

Kassowitz Fülöp
Nagyvárad,
Zöldfa-utca.

578

A következő ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

80,000 köteles

kölcsönkönyvtárába:

Kupcsay F.: A szeretet vize, Gagyhy D.: Élet és álom, Croker: Barrington Diána, Wildenbruch: Semiramis, Kaszab: Tóbiásék, Braddon: Leiki küzdelmek, Hrabovszky: Bilincsek, Boér J. Az ember megnyilatkozása, Wildner: Nietzsche romantikus korszaka, Mikszáth: Jókai élete és kora, Zsedényi: Ott tul a rácson, Beniczkiné: Késő szerelem, Mikszáth: Almanach 1907-ik évre, Tausch: Hadihajón, Lónyai: Eltérő utakon, Giersberg: Lepecsételt ajkak, Ambrus: Midás király, May K.: A sivatagon keresztül, A Balkánon, A medve-vadász, Hope: Peggi, a kotnyeles, Zboray A.: Az álmok hősei, Lovik: Őszi rózsá, Czöbel: Pókhálók.

Németben: Carthy J. H.: Wenn ich der König wär!, Georgy: Morgenröte, Holoender: Der Weg des Tho mas Truck, Chantepleure: Huguetts Abenteuer, Claude Chambochs Secretaire, Gersticker: Unter den Pehuenchen, Hornung: Der Schatten des Stricks, Blicher C.: Saya, Caine Hall: Die Trunksüchtige, König E. A.: Perpetuum mobile, Berkow: Wintersonne, Janitschek: Überm Tal, Bauer M.: Malchaw, Um Glück u. Leben, Zug um Zug, Zobelitz: Die Generalsgöre, Crocker: Des glückliche Tal, H.: Die Liebschaften des Königs v. Belgien, Sudermann: Das Blumenboot, Wothe Annie: San Martino, Stratz: Du bist die Ruh, Auernheimer: Lebemänner, Voss: Michael Zibula, Strauss E.: Kreuzungen, Sudermann: Stein unter Stein, Zobelitz: Rohr im Winde, Wildbrandt: Villa Maria.

Kölcsöndíj havi 1 kor. 20 fill, vagy köte-
tenkint fizetve 8 fillér.

Vidéki bérlők

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill.,
vagy füzetenkint 14 fill.

Legujabbak: Bertholini: Sylvia-keringő, Nervey: Pityu ur, X: Couplé-album, Radics: 1907. évi jogász keringő, Probst: Stefánia-gavotte, Grósz A.: Möricz, Morena: Kinderlitzchen, Lüdgers: Sogun, Tajber: Peti cigány, Nádor: Valahonnan levél jött, Novák: Hogyha engem, Zerkovits: Madame Minna, Fésü nóta, Tajber: Tatai nóta, Ehrlich: Der schöne Maxi Funkelstein, Der Stiefelputzer, Aletter: Sabinchen, In der Tanzschule, Drehorgelballade, Jacobi: Negerserenade, Morena: Das erste Medaillon.

A zenemű kölcsöntár 4-ik pótgjegyzéke megjelent!

Több száz rongát dobozu levélpapírt minden elfogadható árban árusítok. Üzleti könyvek nagy raktára.

Égető apparátusok. Sokszorosító készülékek.

Írógépkellékek. Könyvtárak és egyes könyvek vétele, könyvtárak berendezése.

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű és papírkereskedése Aradon.

356

Telefon 885. sz.

Több 100 orvos

véleménye szerint legkitünőbb szer

fog-, száj- és garat ápolásra

Dr. DEMBITZ **ASEPTOL** szájvíz-pasztill-fogorvos láli és fopora.

Aseptol szájvíz-pasztillák 1 doboz 2 kor. fogpor 80 fillér. Kaphatók gyógyszerárakban, drogueriarakban és illatszertárakban.

Központi íráskir: Dr. Dembitz „fog- és szájápolószerek laboratoriuma” Budapest, Kerepesi-ut 10.

Aradon: Földes Kelemen gyógyszerárban. 3956
Orvosi vélemények minden dobozhoz mellékelve.

Aseptol-szájvíz-pasztillák pohár vízbe dobva szőn-szav képződés mellett önmaguktól oldódnak; antiseptikus, adstringens, desodoráló hatásuknál fogva a fogak romlását gátolják, a fogakat és a foghúst edzik, a száj kellemetlen szagát megszüntetik, a szájat illatosítják, a garatot edzik. Torokbajok ellen a legkitünőbb óvszer. Tuberkulotikus és más fertőző betegségeknél a betegségek a szájon át való terjeését gátolják és a környezetet védik. Prophyl eticus hatása gyermekek t rokbántal ma t illetőleg orvosilag elismervé.

„ASEPTOL” fogpor közömbösíti a fogakon képződő ártalmas savakat. gátolja a fogok képződését; ser Gtleni: es edzi a fogakat és foghúst; vissza szerzi a fogak eredeti szép színet és fényét. 3956

Mindenütt kapható

Szajg-fele **Kalodont**

nélkülözhetetlen fog-crém, 3996
a fogakat tisztán, fehéren és egészségesen tartja.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

hivatalos rovata.

A kör helyeszközlő-osztályának helyisege
SZABADSÁG-TER 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Dél előtt 9—1 óráig, vasarnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. — Tagok ugy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölvetetnek.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvázolást csak válaszbélyeg tüdése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Kimutatás: 1907. február 1-én.

ÜRESEDESBEN LEVO ALLASOK:

Kereskedelmi végzett a gyors és gépirásban jártas, irodai gyakorlattal bíró fiatalember textilipar gyárti részv. tsz. részére kerestetik.

Helybeli fűszerüzlet részére irodista kerestetik.

Helybeli játékaru üzlet részére két szakmabeli segéd kerestetik.

Helybeli fűszerüzlet részére irodai teendőkbén jártas kisasszonyt.

Vidéki váro okba, rőtös-áru üzletekbe segédek kerestetnek.

Helybeli játék és norinbergi üzlet részére fiatal segédet.

Vidékre több a német és román nyelvben jártas fiatalabb vaskereskedő segédet.

Vidéki kisebb városba kézműáru segédet, a ki a román nyelvben jártas.

Több vidéki vas- és fűszerüzlet részére a román nyelvben jártas segédet.

Vidéki rövidáru üzlet részére a román vagy t t nyelvben jártas segédet.

Több vidéki kézműáru-üzlet részére románul tudó segédet, szerény igényekkel.

ALLÁST KERESOK:

Nyugdíjazott állami tisztviselő egy-két órai délutáni foglalkozásra irodai alkalmazást keres.

Mérlegképes könyvelő és magyar német levelező a ki elsőrendű cegeknel és órák is működött.

Raktárnoknak vagy egyéb irodai alkalmazásra nő jóírásu alkalmazott.

Irodai teendőkbén jártas kisasszony szerény feltételek mellett állást keres.

Több vidéki fűszer és rőtösáru üzlet részére románul tudó, kezdő segédet.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE

HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

Klein Sándor,

Keppich Zsigmond,

titkár.

493

elnök

Fekete József
 épület és műbutor
 ... asztalos ...
Fő-utca 33. sz.
 ... Gyárváros ...
 * **Jemesvár** *

RAUCH RAIMUND
 Üveg, porcellán,
 lámpa és képkeret
 raktár.
 Villany, gáz és
 Benoid felszerelések
 legjutányosabb
 árban.
 Pontos kiszolgálás.
 Olcsó árak.

ERDÉLYI BODEGA
 — ARAD —
 HUNYADI-UTCZA.
 Hideg ételek, halak,
 konzervek, sajtok.
 Kitérő és mindenemő
 italok, erdélyi és begyi
 borok.
EGÉSZ ÉJJEL NYITVA!

Albert Lajos
 műbutor-asztalos
 Batthyányi-u. 23.
 Elválllok mindennemű
 butorberendezéseket a
 legszebb kivitelben, úgy
 béli berendezéseket
 jutányos árak mellett.
 Tisztelettel
ALBERT LAJOS,
 műbutor-asztalos

Várnai Mariska
 angol és francia
 női ruha
 szabászati iskola
 ... Arad, ...
Perényi-utca 1. sz.

Előrendő
 kárhányal sör
 poharaknál kimérés
 1 korsó 12. 1 pohár 8 kr.
LUKÁCS SÁNDOR
 éttorma és szeszarnoka
 Arad, Szabadság-tér 11.
 Állandó csigányzása.
 Szellő kiszolgálás mérő-
 selt árakkal.
 A n. é. hozzászólás szives
 pártfogásáért esedez
 alázatos tisztelettel
LUKÁCS S
 vendéglős.

Périd divat ajdonságok.
 Kalapok. Szines legok.
 Nyakfendők.
 Köttyök stb. nagy va-
 lasokban.
Gottmann és Berger
 férfi divatruha boltban
 Arad, Andrássy-tér 81. sz.
 Városi és megyei telefon 288.
 Postal megjelölés a legna-
 gyobb pontossággal lehet.
 nek st.

Varga János
 kártyos és díszítő szaleto
 Arad, Deák Ferenc-utca 7.
 Elválllok kártyos és
 díszítő munkákat a leg-
 jutányosabb árakon.
 Nagy raktár salon,
 fértiszoba és ebédli gar-
 niturából háló és ebédli
 divánokból a legfinomabb
 kiállítású a legolcsóbb
 kivitelig.

**** Papp Sándor**
 uri és női cipész
 Arad, Káltér 12.
 **

Kotecki Jakab
 szék és asztal gyára,
 m ű-butor
 és
 épület asztalos
ARAD.
 Batthyányi-u 4. sz.

Dávid Péter
 kőműves és
 cement munka
 vállalkozó
 Ilona-u. 23. sz.
 saját ház

HUGYECZ RÓZA
 női
 divatterme
 Kápolna-utca 4.

VERES FERENCZ
 mű kosárfonodája
 Arad, József főh-ut 2. sz.
 (városkasszal szemben Victoria ép.)
 Elválllok, készit és rak-
 táron tart minden-
 féle utazó, fatartó,
 gyümölcs és piac
 kosarakat.

Tisztelettel értesí-
 tem a n. é. közön-
 séget, hogy a For-
 ray-utcában levő
 volt Marx-féle
hentes- és
delikatosa.
 üzletet átvettem, hol
 felvágott, sertéshus,
 szalonna és előren-
 dü zsír kapható
Stojakovics M.

Bauer Antal
 malom és malom-
 részletek beren-
 dezése és gazda-
 sági gépraktár.
 Boros Béni-tér
 17. szám.

Kőszegi Sándor
 épület és mőbutoros
 Boros Béni-tér 10. sz.
 Elválllok minden e-
 szakmába vágó mun-
 kákat a legdizsesebb
 kivitelben. Vidéki
 megrendelések pon-
 tososan eszközöltetnek

A temesvár-józsef-
 városi városi bérpa-
 lotában levő volt (Spa-
 cill)-féle vendéglőt át-
 vettem, azt díszesen és
 ujjonnan minden kénye-
 lemmeel rendeztem be
 Dreher féle elsőrangú
 sör, valamint szalási
 murci, gyoroki, mènesi
 és vilagosi borok. Iz-
 letes Magyar konyha.
 Tisztelettel Gombás
 József vendéglős

Jischler Vazul
 kövező mester
 és
 cementmunka
 vállalkozó
 -- Arad, --
 Radnai-ut 24. sz.

WOLF J.
 uri- és hölgy cipész
 Weitzer János-utca
 Minorita-palota.

Fock József
 szállodás
 = 22 =
 Arany Csillaghoz
 .. Arad, ..
 Bocskó-utca 8.

KOTSIS FERENCZNÉ
 női ruhakészítési
 MŰTERME
 Arad, Bocskay-tér 3. sz.
 A legdizsesebb
 készitotnek.

Nagy Rózsi
 angol és francia
 női ruha-terme
 Minorita-palota
 ... I. Emelet. ...

VONIKA DEMETER
 TÖKÖLY-TÉR 6.
 Turó, szalonna,
 szalámi és zsír
 nagy raktár.
 Nagy és kis mérték-
 beni eladás.

SCHWARCZ * * IGNÁTZ
 POLGÁRI
 KÁVÉHÁZ
 Szt.-Pál-utca 13.

Málics J.
 szobrász és
 műbutor asztalos
 Közép-utca 16

Kilényi C. és Társa

divat-, kézmű-, rövidáru és fehérnemű
uj áruháza
a József főherceg uton megnyitott.
24 évig az aréna épületben volt üzletünket a folytonos házbér emelés miatt

József főherceg-ut 11. szám alá
(Müller-házba)

helyeztük át.

A mostani sokkal olcsóbb házbér miatt abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a mélyen tisztelt vevőinket sokkal olcsóbban szolgálhatjuk ki, mint azelőtt. Magunkat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánljuk kiváló tisztelettel
KILENYI C. és TÁRSA a „Kék golyó”-hoz.
József főherceg-ut 11. 428

Van szerencsém a nagyjérdemű közönségnek tudomására adni, hogy
Fischer Samu

pék- és sütőde

üzletét

átvettem és saját nevem alatt vezetem. — Minden nap friss fehér sütemény, fehér kenyér, barna és rozskenyér és valódi gracham kenyér, déli áni sütemény és házi kenyér szépen és izlésesen lesz készítve. 286

Kérem a nagyjérdemű közönség becses pártfogását.

Tisztelettel

Leicher Frigyes,

Deák Ferencz-utca 16.

Megérkeztek a béli divat-ujdonságok!

Brunner Béla

ári divat- és különlegességek üzlete

Arad, Szabadság-tér 20. sz.

(Forray-u. sarok, gróf Nádasdy-palota.)

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát, hol a legszebb és legdivatosabb béli ingek, gallérok, kékzöldek, nyak-hendők, karkötők, selyem zsebkendők, harisnyák, s.b. ujdonságok kaphatók.

Legszebb béli toll-, selyem-, gazé-legyzők kiállítására mélyen lecsúszott árakon.

Nagyszerű választék francia és angol illatszert különlegességekben.

Olcsó árak! — Pontos kiszolgálás!

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek. 222

Egy

teljesen jó karban lévő

8 ló erejű

Shuttleworth-féle

cséplő-garnitúra

olcsón eladó.

Bővebbet

580

Geiringer Mártonnál,

Alosill.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta riparia portalis alanyon oltott, elsőrendű, duggyökérezetű, bor és csemegefajta

fásoltványokat

bármily mennyiségben szállít:

Hámory Gazdaság szőlőoltvány-telepe Arad.

Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szívesen szolgál Deák Ferenc utca 3. sz. a. 303

Telefon 229.

Telefon 229.

Rekedtség, elnyálkásodás ellen

kiváló jó hatású a valódi

HAJDU MELL TEA.

Egy doboz ára 50 fillér.

Kis gyermekek köhögése ellen a legjobb hatású a

GYERMEK-SZIRUP.

Egy üveg ára 60 fillér.

Sáz, váltóláz, hideglelés ellen gyermekek a legszívesebben veszik a Rozsnyay-féle valódi chinin cukorkát.

Nem keserű! Csak a valódi készítményt fogadjuk el. 1 doboz 10 darabbal 1 kor.

Kapato egyedül:

Rozsnyay Mátvás

gyógyszertárában

458

Arad, Szabadság-tér.

Hölgyek és uraknak igen fontos!

Hajós-féle

Hajregenerator

az ősz haj eredeti színet és ifjúkori szépségét rövid idő alatt visszaadja. Sem a fejbőrt, sem a fehérneműt nem piszkítja.

Ára 1 kor. 20 fillér.

Hajós-féle

Goldelse

aranyzőkére fest minden haját. Meglepő eredmény. Teljesen ártalmatlan. A hajbőrt erősíti, a korpaképződést megszünteti. Ára egy üvegnek 2 kor.

Hajós-féle

Depilatorium

kiváló a maga nemében, páratlan szőrvesztő szer. Kezelése a legegyszerűbb. 5 perc alatt a haját bármely helyről eltávolítja. Ára 1 kor.

Fenti szerek kaphatók a készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában

318

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

KOSSUTH-utca 67. sz.

CZERNUCZKY MIHÁLY

cipész-mester tiszteltében

a legjobb anyagból készült férfi, női és gyermek cipők nagy választéka. — Megrendeléseknél szíves bőrök nagy választéka.

Saját készítés!

221 Olcsó ár!

Pontos kiszolgálás!

Telefon 337. Telefon 337.

Schveffer Ede

virágkereskedése

Aradon,

(Minorita-palota.)

Izléses 497

csokrok

koszoruk

kivitelét jutányos árban elvállal.

Vidéki megrendelése: pontosan eszközöztetnek.

Pontos kiszolgálás.

Szabó József

építész és építőmester

műszaki irodája

Arad, Vécsey-utca 6/a.

Elvállal az építéset terén előforduló mindennemű építést.

Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költségcsökkentéseket kívánatra készítik.

Az építéset terén mindennemű felvilágosításokkal szolgálnak.

Vázlat terveket ingyen készítenek

152 Tisztelettel

Szabó József,

építész.

Maszni János

építész és építő-mester műszaki irodája

Arad, Andrassy-tér 8.

(Templommal szemben.)

Elfogad az építéset terén előforduló mindennemű

irodai és kiviteli munkálatot.

Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költségcsökkentéseket kívánatra készítik.

Az építéset terén mindennemű felvilágosításokkal szolgálnak.

Vázlat terveket ingyen készítenek.

Tisztelettel

Maszni János,

építész. 103

Ne csak olvassa

hanem tegyen kísérletet a régen bevált orvosi

Stackenperd Lillom-tejszappannal

Bergmann és Társa cég gyármánya Dreza és Elba mellett Teschenben. Az előtti Bergmann-féle Lillom-tejszappan (a két törpe védjeggyel) amely mentesíti az arczot a nyári pattanásoktól és gyönyörű fehér és finom színt ad az arcnak.

Darabonként 80 filléért kaphatók a következő győgytárakban:

- Hajós Árpád, 83
- Rozsnyai Mátya,
- Földes Kelemen,
- Vojtek és Walsz drogeriájában és
- Hegedűs Gyula pipere-üzletében.

1906. évi budapesti kiállítások-
levéllel kitüntetve.

Nádor Tódor

parketta, mozaik, fénymáz és por-
mentesítő máz készítő

(Saját ház.) 129

Ajánlja saját találmányu évek óta használatban levő kitűnőnek bizonyult **parketta fénymázát**, mely szép és tartós színe mellett olcsósága és könnyű kezelhetőségével tűnt ki. A tisztelt közönség figyelmét felhívja, fénymáza használata előtt szívesen ad mindenkinek utasítást a kezelésre nézve. Parketták beeresztését a legjutányosabban elvállalja ugy helyben mint vidéken. Egyszeri próba mindenkét meggyőz, hogy ne a külföldi rossz fénymázokat használjuk padlók beeresztésére, hanem aradi gyármány, a Nádor Tódor-féle találmány a legjobb. A Nádor-féle parkett fénymáz bolti ára 2 korona 90 fillér. Ismételadék kedvezményben részesülnek. Hozzávaló kitűnő kefék a legolcsóbb áron kaphatók. Kezelést személyesen bemutatom teljesen díjmentesen ugy helyben mint vidéken.

Irodaszolga

kerestetik

elsőrangú iroda részére.

Ajánlatok „Megbízható” jel-
ige alatt a kiadóhivatalba ké-
retnek. 572

Van szerencsém a n. é. közön-
ségnek tudomására adni, hogy a
mai kornak megfelelő

szobrász-műtermet

nyitottam és elvállalok ebben a
szakmában a legújabb stílus, ugy-
mint: **ornament figura, ugy-
szintén Consul- és oltar-
munkákat a legdiszesebb
kivitelben készítem.**

Kiváló tisztelettel 132

Abrahám József,

ARAD, Határ-utca 9. sz.

Könyvkötészetünkben
**egy ügyes fiu
tanulónak**

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Van szerencsém a naggyérdemű közönség b. tudomására hozni,
hogy gróf Nádasdy-palotában létezett **Koszilkov Józsefné mű-
termét átvettem és azt Deák Ferenc-utca 31. szám (Bonts-féle
ház I. em.) alá helyeztem, hol a lelegegánsabb**

**francia- és angol toaletteket a leg-
modernebb kivitelben készítek.**

Ugyanott egy

gyermek confectió műtermet

rendeztem be,

melynek vezetését továbbá is **Koszilkov Józsefné** eszközli.

Midőn magamat a n. é. közönség b. jóindulatába ajánlva ígérem,
hogy **ugy az izléses munka, mint a méltányos árak mellett tisztelt
rendelőim teljes megelégedését kiérdemelem.**

592

Tisztelettel

Farkas Ferencné,

női- és gyermek confectió műterme -
Arad, Deák Ferenc-utca 31. (Bonts-ház I. em.)

Telefonszám 10.

**Farsangi ujdonságok
megérkeztek!**

Csipkék, csipke-szövetek, gások.
gás-szalagok, báli keztük, báli
harisnyák, belépők, legyezők
nagy választékban.

Mindenféle batisztok olcsóbb mint
báhol óriási választékban.

HOFFMANN SÁNDOR

ARAD,

SZINHÁZ-ÉPÜLET SAROK.

331

Telefonszám 10.

Ha köszvényben, reumában,
ischiasban szenved, vegyon egy üveg

Dr. Flesch-féle

köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-,
láb-, hát- és derékfájást, kezek és lá-
bak gyengeségét, fájdalmakat és da-
ganatokat biztosan gyógyít. Hatása a
legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható

Dr. FLESCHE E. M.

„Magyar korona” gyógyszerárában

Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Hu-
zamosabb használatra való „Családi”
üveg ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Csa-
ládi” üveg rendelésénél már bérment-
ve utánvétellel küldjük. 160

Saját termésű

**világosi hegyi-bor
eladás**

nagyban és kicsinyben.

Fehér ujbora literenkint . 52 fillér.
Schiller (vörös) . . . 56 „
Fehér ó bor . . . 64 „
Fehér rizlingi . . . 80 „
Vörös ó bor . . . 1 kor.
Továbbá saját főzésű, finomított
törköly és szilva pálinka lit. 1.60 f.
seprő . . . 2.40 f.
Valódi rácz ürmös . . . 1.20 f.

Kapható: 21

Quirini Sándornál

Arad, Aulich Lajos utca 7. e.

Pfeiffer Sándor

vizsgázott kőműves mester, építész
vállalkozó

Arad, Török Gábor-utca 2. sz.

Elvállalok az építészeti terén
előforduló mindeanemű

ÉPÍTÉST,

valamint ócska épületek jókarban
tartását. A legmagasabb közdönt
új építésre kieszakölők. Tervező-
seket a legmodernebb stílusban, va-
lamint költség-számításokat kívá-
natra díjmentesen készítek.

Tisztelettel

Pfeiffer Sándor.

130

Van szerencsém a n. é. közön-
ségnek tudomására adni, hogy a
párisi és bécsi tanulmányutam-
ról visszaérkeztem és

Szabadság-tér 13. sz. alatt

I-ső emelet 13. ajtó egy

**női kalap és diszítő
termet**

nyitottam

és e szakmában mindent a leg-
szébb és legizlésesebben készítek.
Ugyszintén állandóan raktáron tar-
tok **kész női kalapokat.**

Javításokat gyorsan és ponto-
san eszközölök. 564

Tisztelettel

Fischer Dóra,

Szabadság-tér 13. szám.

Rendkívüli ujtás a ruhavarrás terén.

Nagyságos Asszonyom!

Mielőtt ruhát varratna, tegyen nálam kísérletet. Bebizonyítom a melyen tisztelt hölgyközönségnek, hogy olcsó árért is lehet izléses, csinos és finom munkát végezni.

Teljes ruha varrás . . . 5 frt.
Kosztüm " . . . 7 frt.
Schlafrock " . . . 2 frt.
Bluz " . . . 2 frt.

Kiváló tisztelettel 369

özy. Ferin Mirónné,

Kossuth-u'ca 68. sz.

3671-1907.

Hirdetmény.

Az 1907. évi január hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri biztos által küldött összeírási jegyzék 6 darab ívét az állami jövedékről szóló 1889. XXV. t.-c. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17 §-a értelmében 1907. évi február hó 18-tól számítandó 8 napra a városi fogyasztási adófelügyelőségnek közszemlére, azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek, névszerint Reusz Sándor, Sulyok István, Gyurik Gyula, Németh Mihály, Odray Ant., Polónyi M. kik italméresi engedélyt nyertek, nemesak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve úgy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és az ipartestület is nyújthatnak be a fentebb jelzett idő alatt a városi fogyasztási adófelügyelőséghez észrevételeket.

Arad, 1907. évi február hó 9.
A városi tanács.

70-1907. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi pénztári és számvéveségi hivatalokhoz szükséges szekrények, állványok és asztalok elkészítésének elvállalása iránt folyó évi február hó 18-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: 964 korona.

Bánatpénzül letendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban a városi pénztárnál letétben az árlejtés megkezdése előtt és a pénztári letéti jegy az ajánlathoz csatolandó.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a fenti határidő letelte előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénzről szóló pénztári letéti jegy mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtés vagy felülfizetés százalékokban fejezendő ki.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Az ezen feltételektől eltérő ajánlat figyelembe nem vétetik.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1907. évi február hó 11-én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel s. k.
aljegyző.

Vasutasoknak!

és a kiknek szüksége van pontos órára, az javitassa óráját feltétlenül

Kepes M.

chronometter és műórásnál

ARADON, Asztalos Sándor-utca 5. szám alatt, ahol bármilyen (speciál) óra 3 évi jótállással lesz pontosan javítva és szabályozva. 192

Egy 36,000 lakossal bíró alföldi városban egy

gyógytár
kiadandó,
mely a zonnal is átvehető.

Cim a kiadóhivatalban. 550

Tisztviselők figyelmébe.

Az O. magy. I. áll. tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferencz-József-ut 7. sz.)

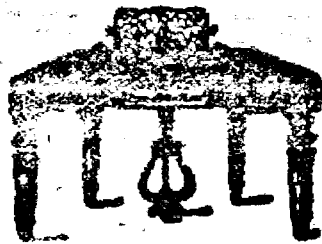
nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsön ügyekben

dijmentes utbaigazítással és tanácsal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó. 471

Kosár Béla

Jemesvár, Józsefváros, Bonnaz-utca 15.

TELEFON 423.

Saját készítményű zongorák, pianinok, harmoniumok, cimbalmok elismert szerkezetek.

Idegen és külföldi gyártmányok a legelőkelőbb gyárhoztól.

Atjátszott hangszerek.

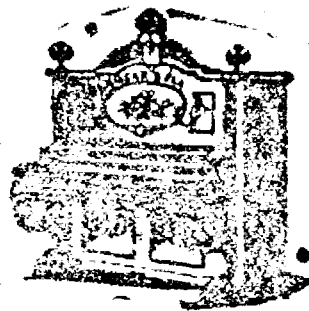
Önműködő hangszerek, orchestrions

Kölcsön intézet.

Javitások.

30 Hangolások.

Árjegyzékek ingyen.

Weszely Pál és Pfeiffer Sándor

vizsgázott kőműves- és ácsmesterek. építési vállalkozók.

Cégtulajdonos: Weszely Pál, Aradon.

Építési iroda: Török Gábor-utca 2. szám.

Szállás: Gróf Seiringer Károly-utca 11. szám. (Saját ház.)

Előzetünk az építés terén előforduló minden néven nevezendő építési szakmába vágó

munkálatok teljesítését

ugy helyben, mint vidéken. Teljesen új építkezéseket a legegyszerűbbtől a legdisezesebb kivitelig, valamint külön külön ugy csak ác, vagy csak kőműves munkákat is Ocska épületek jókarban tartását évi átalány összegért.

Terveket és költségvetéseket kívánatra készsággel a legrovidebb idő alatt készítünk.

Szíves pártfogást kérve, jegyzünk

417

tisztelettel WESELY PÁL.

Nyiri krumpli

nagyban és kicsinyben legolcsóbbanállandóan kapható

Löwy és Pollak

czégnél 507

Karolina-u. 7.

Telefon 206.

1-1907. mg.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy azoknak, akik a Belvárosban, Sarkad, Erzsébet, Sága és Poltura külvárosokban laknak, a kamarási, azoknak pedig, a kik Gáj külvárosban és a tanyákon laknak, a gáji alkaptányi hivatalnál kell bejelenteni, hogy hány darab sertést vagy juhot kívánnak a folyó évben a városi legelőkre bocsátani.

A bejelentésre a folyó évi február hó 11., 12., 13., 14., 15., 16., 18., 19. és 20. napjait tűztük ki határidőül, amelyen túl bejelentések nem fogadtatnak el.

A bejelentések alkalmával lesznek kiállítva a juhokra nézve a kötelezvények a legeltetési díjak ama fele részére, amelyek nem a legelőre bocsátás előtt, hanem folyó évi augusztus hó 20-ig fizetők le.

A legelőre bocsátás napja később lesz meghatározva és közhírré téve.

Arad sz. kir. város mezőgazdasági bizottságának 1907. évi február hó 8-án tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

71-1907. gsz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Baross-parki kioszknak 1907. évi január hó 1-től számítandó 3 évre való bérbeadása iránt folyó évi február hó 25-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 800 korona évi bér.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban a városi pénztárnál letétbe helyezendő.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénzről szóló pénztári letéti jegy mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

A kikötött feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Arad szab. kir. város gazdasági széke 1907. évi február hó 11-én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

APRÓ HIRDETESEK.

Tudakozóknak körüli a hirdetés alatt levő címekre látogassanak.

Am apró hirdetések előre kiutaznak

Hirdetésnek felvételnek a kiadóhivatalban, József főherceg-ut 22. szám. — Telefon szám: 181.

Ha az rovatban minden azo egyeztet beiktatásának ára 4 fillér, vasnagobb borítók 8 fillér. — Cselekedet kezes vagy cselekedet azapról apró hirdetés 20 szög 30 fillér, minden további ad 4 fillér. — Hirdetést levélcélapok 50—60 fillérről és 1 koronáért kaphatók lapunk elárultó helyén.

Akinek

ismeretség híján

házastársra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, vinczellérre, kertészre, kulcsárnőre, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgára, pénzeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége.

AKI

eladni kíván

bütort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát, üzletet, műhelyt, lakást stb.; vagy

AKI

bérbeadni kíván

birtokot, házat, vadászterületet, halászatot, telket, kocsit, lovat,

AKI

mind Ezeket vétel vagy bérbévitel céljából keresi;

AKI

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér célt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“
kis hirdetési rovatát használja.

Egy tisztességes pincérő

és szobaleány felvétetik Deák Ferenc-utca 9. számú étteremben. 544

Kereskedő segéd,

önálló elárusító, rőfös és divatáru szakmában, 24—26 éves, azonnal felvétetik Glésinger József divatáruházában. 573

Üzletnek vagy műhelynek

alkalmas sarok utcai helyiség lakással együtt kiadó. — Bővebbet Aranykéz-utca 20. szám.

Székkudvar községben

a legélénkebb forgalmu helyen egy korlátlan italmérési engedéllyel bíró vegyeskereskedés házzal együtt eladó Cím a kiadóban. 146

Szóló!

A muszkai hegyen egy jó fekvésű 5 holdas termő szőlő szép nagy épülettel, ur lakással teljesen berendezve eladó. Cím a kiadóhivatalban. 479

Május hó 1-ére kerestetik

az Andrassy-, József főherceg-uton vagy a Köruton egy 2 szobás lakást iroda helyiségnek, esetleg egy 4—5 szobás lakást, mellék helyiségekkel. — Bővebbet a kiadóhivatalban. 574

Butor eladás

elköltözés miatt — együtt még jutányosabban, használt, de jó: furnéros 2 sifon, 2 ágy, mosdó, asztal, szövet, féderes divány hat székel, keményfa íróasztal, tükör. Krumpli, majorság, ócska ruha, stb. Közvetlen „Tamánd“ vasuti megállónál. Szász. 563

Gyakornok,

ki irodai teendőkből jártas, helybeli üzletben felvétetik. Ajánlatok „Szorgalmas“ címre a kiadóhivatalba. 585

Kiadóhivatalunkban nagyobb mennyiségű

file (nemez)

ipari célokra jutányos áron eladó.

Kiadó lakás!

A Salacz-utca 4. számú ház II. emeletén egy 3 szobás modern lakás fürdőszobával és villanyvilágítással május 1-re kiadó. Bővebbet a házmesternél. 529

Magányos ház

parkos udvarral kiadó, esetleg jutányosan eladó. — Bővebbet Keresztury Kálmánál, Deák Ferenc-utca. 540

3 szobás

utcai egybenyiló lakás nagy gyümölcsös kerttel és pincével kiadó Illés-utca 78. szám alatt. Ugyanott 2 új íróasztal, egy szoba butor és egy bicikli jutányos áron eladó. 571

Több száz

rongált dobozu levélpapírt minden elfogadható árban árusítok. Veszek könyvtárakat. — Kerpel Izsó könyvkereskedő. 2685

Egy billiard asztal,

körégő-lámpák, szekrények, asztalok és egyéb butordarabok jutányosan eladók. Bővebbet Teleki-utca 15. szám alatt, a gondnoknál

Biztos existenzia!

Ügyes, jó beszélő tehetségű urak állai do alkalmazást kaphatnak egy könnyen eladható házi cikk eladására. Pénzeszedők óvadékkal kerestetnek. Ajánlatok „K. G. ICO.“ jellel a kiadóhivatalba kéretnek. 2881

Ügyes lapkihordó pár felvétetik a kiadóhivatalban.

Boros Béni-tér 1/a. szám alatt

ujjonnan épített házban egy nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. 596

20 drb.

Aradi ipar és népbank részvény egyben vagy darabonként eladó. Boros Béni-tér 15. I. 12. 583

Ügyes segédet

keresünk, kirakat rendező előnyben részesül. — Rosenblüh divatáruház. 584

Vaszkó-Gilányi „Vezérkönyv“.

Kitűnő segédkönyv magántanulóknak a négy polgári osztályból való vizsga sikeres letételére. Felöleli a polgári iskola összes tantárgyait, miáltal a drága és terjedelmes tankönyvek beszerzése teljesen felesleges. A két vastos kötet ára 8 korona. A pénz előleges beküldésénél bérmentve. Kapható Ingsz I. és Fia könyvkereskedésében Arad. Városi és megyei telefon 517. 361

Két gyermek mellé

német nevelő nő kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 597

Uj ház

négy 3 szobás modern lakással eladó. Bővebbet Flórián utca 14/a. 601

Intelligens árva leány

alkalmazást keres urnő mellé, avagy gyermekek mellé. Cím a kiadóhivatalban. 600

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Wolf János

uri és női cipész
Arad, Weitzer János-utca Minorita-p. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legjobb kivitel s a legújabb divat szerint. Továbbá elvállalok abnormis lábakra ortopéd-cipők elkészítését, valamint az önkéntes uraknak e óírás szerinti bakkanca vagy csizma elkészítését elvállalom, azon reményvel, hogy a legnagyobb igényeknek megfelelek. Tisztelettel Wolf János. 586

özv. Kubát Antalné

UTÓDA
Dupcza Ferencz

kefekötő gyára 285
Aradon, Weitzer János-utca
(Minorita-palota.)
Műhely: Választó-utca 39. szám.

Tégla, Cserép

legkedvezőbben kapható
Pollak Sándor
körkemence téglagyárában 15
Mikalakán, a Radnai-ut végén.

A motoros vasut megálló helye.
Városi telefon 208. — Gyári telefon 515.
Rendelések felvételnek Karolina-u. 7. sz. irodámban, vagy Maros-utcai lakásomon. A téglát vám és fuvarmentesen házhoz szállítom. — A gyárba saját új mű utam vezet. Nagy raktár saját gyártmányu horonyelt és kupola cserepekben, flaster-, kút- és facon-téglákban.

Kiadó lakások!

A Vörösmarty-utca 3. számú házban, a színházzal szemben, II. emeleti utcai lakások május hó 1-től, illetve azonnal kiadók. Ugyanott a II. emeleten egy kisebb udvari lakás azonnal kiadó. Bővebbet a gondnoknál a házban 6. ajtó szám. 496

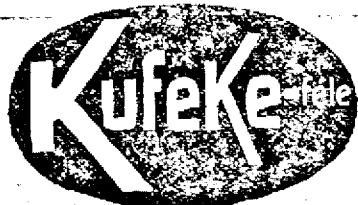
Minden elképzelhető

órajavítás 1 korona.

Zsebóráüveg, mutató 10 kr.
Schwimmer Albert

óraszmesternél Aradon, 450
Szabadság-tér 5--6. szám alatt.
(Pótlal kávéház mellett.)

Kérem a czimre ügyelni.

A gyermekek kiválóan fejlődnek vele és nem szenvednek emésztési zavarban.

Kitűnően bevált hányásbélhurut, hasmenés stb. esetén.

A bel- és külföldön sok ezer orvos ajánlja.

Legjobb táplálékkezeség és gyomorjós győrmeknek.

Kapható gyógyszerárban és drogeriákban.

Diat. tápláló szerek gyára KUFÉKE R.

Wien I. és Bergedorf - Hamburg.

3092

133

Benoid-gáz a legolcsóbb világítás

Kastélyok villák, uradalmak, szanatóriumok, kórházak, hotelek, vendéglők, gyárak, laboratóriumok, állomások, kaszárnyák templomok, iskolák, községek és kis városok részére

50 normálgyertyafényű láng óránként csak 1-6 fillérbe kerül!

Nem acetylen! Robbanás veszélye kizárva! Legegyszerűbb kezelés! Bel- és külföldi elismerő nyilatkozatok. Bel- és külföldi szabadalmak. Számos kitüntetés. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad:

Magyar Benoid-gáz Részvénytársaság

ARAD, Pécskai-ut 13/14.

Telefonszám: 561.

Költségvetés ingyen, minden kötelezettség nélkül.

Telefonszám: 561.

Saját termésű kitűnő tisztán kezelt

magyarádi ó és pecsenyeborok ugy nagyobb mennyiségben, valamint palacsokban kaphatók

Winter Adolf

Ugyvédnél 525

Aradon,

Deák Ferencz-utca 40. sz. a.

Uj fodrász-üzlet.

Van szerencsém a n. 6. közönség tudomására hozni, hogy

Deák Ferencz-utca 1. szám

Vass-szálloda épületben, a volt U. sz. féle

fodrász-üzletet

megvettem 176

és ujonnan berendeztem és kérem a nagyérdemű közönség becses tanogatását.

Tisztelettel

Busch György,

fodrász.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

A MOLL A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása legmakacsabb gyomorbajok, testi bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív. rögzött székrekedés, máj bántalmak, vértelenség, aranyer és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a jeles háziszor, mely évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. — Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Moll's feliratu ónozáttal elzárva van. A Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer, köszvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinek legismertesebb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL-féle gyermekszappan.

Legfinomabb, egészen új rendszer szerint előállított gyermek és hölgyzappan gyermekek és felnöttek okzerü bőrápolása. Egy darab ára 40 fill. 5 darab kor. 1-80 fill. Minden darab gyermekszappan a MOLL-védjeggyel van ellátva. — Főszéküldés:

MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által.

Bécs, I., Tuchlauben 9. sz.

3804

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni. Aradon kapható: FÖLDES KELEMEN gyógyszerárban.

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a donanyzó egyszer veszi és többé más nem szivhat.

legjobb valódi francia

346

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Rövid ideig tartó engedélyezett

végeladás Masztig Pál

áruházában Arad, Andrassy-tér 22.

Telefon 551.

Elismert legolcsóbb.

Telefon 551.

Pénzkölcsön

ház és földbirtokra a legmagasabb értékig törlesztési részletekben való visszafizetésre közvetít

10, 15, 25, 35, 41, 50 évre

KLEIN JÓZSEF Arad, Radnai-ut 10. sz.

126

A nagyszabeni általános takarékpénztár képviselője,

hol a következő bér- és magán-lakházak előnyös fizetési feltételek mellett olcsó árban eladó, u. m.: Lövész-u. 3a. emeletes, Lipót-utca 12a., Lipót-utca 13., Lehel-utca 14., Lehel-utca 19. sz. földszintes házak és Uj-Mikalakán a mótóros mentén 440. számú ház, mely 3-4, esetleg 5 szoba, konyha, kamara és fürdő-szobának alkalmas új épület 6500 kor.-ért törlesztésre eladó.